

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

**Posouzení správnosti procesu účetní uzávěrky a účetní
závěrky u vybrané korporace**

Jan Švejda

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jan Švejda

Ekonomika a management

Název práce

Posouzení správnosti procesu účetní uzávěrky a účetní závěrky u vybrané korporace

Název anglicky

Evaluation of the process of closing accounts in selected corporation

Cíle práce

Cílem práce je ověření správnosti postupu při tvorbě účetní závěrky konkrétního podnikatelského subjektu v souladu s platnými právními předpisy ČR a následné navržení takových opatření, která by odstranila případné nedostatky.

Metodika

Teoretická část práce bude věnována analýze a popisu jednotlivých úkonů v procesu závěrkových operací a bude vycházet ze studia odborné literatury, zákonných norem a sběru dat. Následně bude analyzován proces účetní závěrky včetně přípravných prací. V praktické části práce bude charakterizována konkrétní korporace, bude provedena analýza správnosti závěrkových prací, zpracování daňového přiznání a analýza účetních výkazů podle platných právních předpisů. Na základě komparace budou formulovány případné nedostatky a předloženy návrhy na jejich řešení.

Doporučený rozsah práce

40 normostran

Klíčová slova

Daň z příjmů, účetní uzávěrka, účetní závěrka, uzávěrkové operace, výkazy

Doporučené zdroje informací

DIRECTIVE 2013/34/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 26 June 2013 on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings..2013.

DUŠEK, Jiří. Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech: snadno a rychle. 2018.Praha: Grada, [2005] -2018. Účetnictví a daně (Grada). ISBN978-80-271-0867-1.

KOCH, Jiří. Účetní závěrka podnikatelů za rok ...: snadno a rychle. 4. vydání. Český Těšín: Poradce, [2011] -. Účetnictví (Wolters Kluwer). ISBN978-80-7365-464-1.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2021. Prosperita firmy. ISBN978-80-271-3184-6.

Účetnictví. Svaz účetních. Praha: Bilance s.r. o.ISSN0139-5661.

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Ivana Kuchařová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 29. 3. 2023

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 30. 3. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 08. 07. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Posouzení správnosti procesu účetní uzávěrky a účetní závěrky u vybrané korporace" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucí bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 13. března 2024

Jan Švejda

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Ing. Ivaně Kuchařové, Ph.D. za odborné vedení, vstřícnost při konzultacích a cenné rady při zpracování bakalářské práce. Dále bych chtěl poděkovat zvolené společnosti za poskytnutá data pro vypracování vlastní práce.

Posouzení správnosti procesu účetní uzávěrky a účetní závěrky u vybrané korporace

Abstrakt

Bakalářská práce je zaměřena na posouzení procesu účetní uzávěrky a účetní závěrky. Hlavním cílem je vymezit tyto kroky a následně vyhodnotit, zda je zvolená účetní jednotka dodržuje.

Teoretická část popisuje jednotlivé kroky, které jsou potřeba splnit před uzavřením účetnictví. Na základě odborné literatury je v této části práce popsán postup, který definuje přípravné fáze, uzávěrkové operace, inventarizaci majetku, výpočet daňové povinnosti, uzavření účetních knih a následně popisuje, které dokumenty jsou povinné zveřejnit pro uživatele účetních závěrek.

V praktické části je vybrána česká společnost, u které je popsán celý proces účetní uzávěrky a závěrky. Provedená analýza ukazuje, že většina kroků a postupů zmíněné firmy odpovídá teoretickému popisu procesu účetní uzávěrky.

Klíčová slova: Daň z příjmů, účetní uzávěrka, účetní závěrka, uzávěrkové operace, výkazy

Evaluation of the process of closing accounts in selected corporation

Abstract

Bachelor thesis is focused on the evaluation of the process of closing accounts and creating financial statements. It's main objective is to define actual steps and evaluate whether selected entity follows them.

Theoretical part describes individual steps that are required to be completed before closing the account. This part is written based on literature and consists of preparatory stages, closing operations, inventory of assets and liabilities, calculation of tax, closing of the accounts and describes which financial statements are mandatory to publish for the financial statement's users.

In the practical part, a Czech company is selected and whole process of closing accounts and creating financial statements is described. The analysis shows that majority of procedures correspond to the description in theoretical part.

Keywords: Income tax, closing accounts, financial statements,

Obsah

1 Úvod.....	10
2 Cíl práce a metodika	11
2.1 Cíl práce	11
2.2 Metodika.....	11
3 Teoretická východiska	12
3.1 Účetní uzávěrka.....	12
3.1.1 Přípravné fáze	13
3.1.2 Uzávěrkové operace.....	13
3.1.2.1 Odpisy.....	14
3.1.2.2 Tvorba a čerpání rezerv	15
3.1.2.3 Tvorba a čerpání opravných položek.....	17
3.1.2.4 Účtování dohadných položek	20
3.1.2.5 Účtování časového rozlišení	22
3.1.2.6 Závěrečné operace u zásob	24
3.1.2.7 Účtování kurzových rozdílů	27
3.1.2.8 Přecenění cenných papírů a podílů	27
3.1.3 Inventarizace majetku a závazků	28
3.1.4 Daňová analýza a výpočet daně z příjmů.....	29
3.1.4.1 Splatná daň z příjmu	29
3.1.4.2 Odložená daň	31
3.1.5 Uzavření účetních knih	32
3.2 Účetní závěrka.....	33
3.2.1 Rozvaha.....	34
3.2.2 Výkaz zisku a ztráty	35
3.2.3 Přehled o peněžních tocích (cash flow)	35
3.2.4 Přehled o změnách vlastního kapitálu.....	35
3.2.5 Příloha v účetní závěrce	35
4 Vlastní práce	37
4.1 Představení firmy	37
4.2 Přípravné fáze.....	38
4.3 Inventarizace majetku a závazků.....	38
4.4 Uzávěrkové operace	43
4.4.1 Odpisy	43
4.4.2 Tvorba a účtování rezerv.....	45

4.4.3	Tvorba a čerpání opravných položek	45
4.4.4	Účtování dohadných položek	46
4.4.5	Účtování časového rozlišení	47
4.4.6	Závěrečné operace u zásob	47
4.4.7	Účtování kurzových rozdílů	48
4.5	Daňová analýza a výpočet DPPO	48
4.6	Uzavření účetních knih	50
4.7	Účetní závěrka	50
4.7.1	Rozvaha	50
4.7.2	Výkaz zisku a ztráty	51
4.7.3	Příloha v účetní závěrce	51
4.7.4	Výkaz cashflow	51
4.7.5	Přehled změn vlastního kapitálu	51
5	Diskuse a doporučení	52
6	Závěr	53
7	Seznam použitých zdrojů	54
7.1	Seznam obrázků	56
7.2	Seznam tabulek	56
7.3	Seznam použitých zkratk	56
Přílohy		57

1 Úvod

V současné turbulentní době jsou na většinu podnikajících společností, které chtějí na dnešním trhu uspět, kladeny vysoké požadavky. Kvalitně zpracované účetnictví poskytuje managementu společnosti informace o její hospodářské situaci, nebo možnostech rozvoje a tak je velmi důležité, aby bylo zpracované podle účetních zásad a podávalo pravdivý obraz o situaci firmy. Data jsou pak interně užitečná pro další oddělení firmy, jako je marketing, výroba, finance nebo ředitele společnosti. Neméně důležitým parametrem je také odpovědnost vůči státu – tedy soulad s aktuálně platnými právními a účetními předpisy. V první části budu popisovat teorii účetní uzávěrky a závěrky tak, jak by měla odpovídat současně platným předpisům. Protože se v posledních letech některé předpisy měnily a upravovaly, popíši detailně strukturu a obsah těchto prvků. Pro mnoho lidí je obtížné porozumět terminologii a tak věnuji této části prostor. Je nutné poznamenat, že principy účetnictví jsou obecně platné všude ve světě, nicméně předpisy platné pro jednotlivé státy se mohou podstatným způsobem lišit a tak se budu věnovat pouze těm, které platí na území České republiky. Popíši také typy dokumentů a jejich obsah – tedy například těch, které musí obsahovat účetní závěrka. Je důležité si uvědomit, že dokumenty musí být veřejně k dispozici a tak mají další význam – například pro investory, zájemce o zaměstnání, dodavatele, zákazníky, akcionáře, banky a leasingové společnosti. Ve druhé části představím účetní uzávěrku a účetní závěrku u konkrétní korporace podnikajícího v České republice. Zde je jednoznačně vidět, že se jedná o velmi náročný a dlouhý proces, který vyžaduje zapojení nejen ekonomického oddělení, ale také aktivní roli managementu a dalších oddělení společnosti. Kvalita podkladů a zpracovávaných dat má vliv na správný hospodářský výsledek společnosti a poskytuje vedení společnosti informace pro řízení firmy a daňové přiznání.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem této práce je na příkladu zpracování závěrky konkrétního podniku v České republice nejen popsat celý proces jejího zpracování, porovnat jej s teorií a platnými předpisy, ale především vyhodnotit postup zpracování, ukázat na případné nedostatky a chyby a poté navrhnout, jak celý postup zlepšit tak, aby k chybám a nedostatkům v budoucnu nedocházelo.

2.2 Metodika

Teoretická část bude vycházet ze studia odborné literatury a zákonů. Pomocí literární rešerše budou popsány jednotlivé kroky a prvky procesu účetní uzávěrky a závěrky. Dále budou popsány pojmy, definice a bude vysvětlen rozdíl mezi účetní uzávěrkou a závěrkou. Popsány budou přípravné fáze, inventarizace majetku a závazků, daňová analýza a výpočet daně z příjmů, zaúčtování uzávěrkových operací a uzavření účetních knih. V praktické části se budu zabývat analýzou a popisem účetní uzávěrky a závěrky vybrané společnosti na území České republiky. V závěru práce bude účetní uzávěrka a závěrka společnosti srovnána s teoretickou částí a budou navrženy konkrétní kroky na zlepšení a odstranění nedostatků, aby účetní závěrka odpovídala co nejvíce skutečnostem.

3 Teoretická východiska

3.1 Účetní uzávěrka

Účetní uzávěrka je činnost, kdy dochází k uzavření účtů a účetních knih zpravidla k rozvahovému dni. Tomuto úkonu předchází několik fází a kroků, které jsou popsány v následujících kapitolách.

Každá účetní jednotka musí provést soubor prací, které se váží právě k tomu období, a to před uzavřením účetních knih. Účelem účetní uzávěrky je zajistit úplnost a správnost účetnictví. Na základě inventarizace, která ověřuje věcnou správnost účetnictví, se provádí závěrečné zaúčtování operací, jimiž je dokončena věcná a časová sounáležitost všech účetních případů (Novotný, 2016).

Šteker (2021) uvádí následující kroky jako nedílnou součást účetní uzávěrky:

- a) uzávěrkové operace a jejich zaúčtování,
- b) inventarizace majetku a závazků,
- c) výpočet daně z příjmů a analýzy daně,
- d) uzavření účetních knih.

Novotný (2016) doplňuje výše uvedený seznam ještě o takzvané přípravné fáze, spočívající v ověření, zda byly zaúčtovány všechny běžné účetní případy.

Legislativa, která upravuje účetní uzávěrku (Šteker, 2021):

- a) postup při inventarizaci majetku a závazků upravuje Zákon o účetnictví,
- b) způsob výpočtu odložené daně upravuje Vyhláška k zákonu o účetnictví,
- c) České účetní standardy pro podnikatele upravují: účtování odložené daně (ČÚS č. 003 Odložená daň), účtování inventarizačních rozdílů (ČÚS č. 007 Inventarizační rozdílly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob), postup při otevírání a uzavírání jednotlivých účtů (ČÚS č. 002 Otevírání a uzavírání účetních knih) a také účtování účetních případů souvisejících s účetní uzávěrkou (jednotlivé standardy),
- d) směrná účtová osnova pro podnikatele (viz příloha č. 1).

3.1.1 Přípravné fáze

Dle Novotného (2016) by přípravné fáze měli zahrnovat především:

- a) vyúčtování záloh,
- b) vyúčtování cestovních náhrad a záloh na cestovné,
- c) vyhotovení podkladů pro fakturaci,
- d) sestavení obratové předvahy,
- e) vyhotovení opravných dokladů na základě zjištěných chyb.

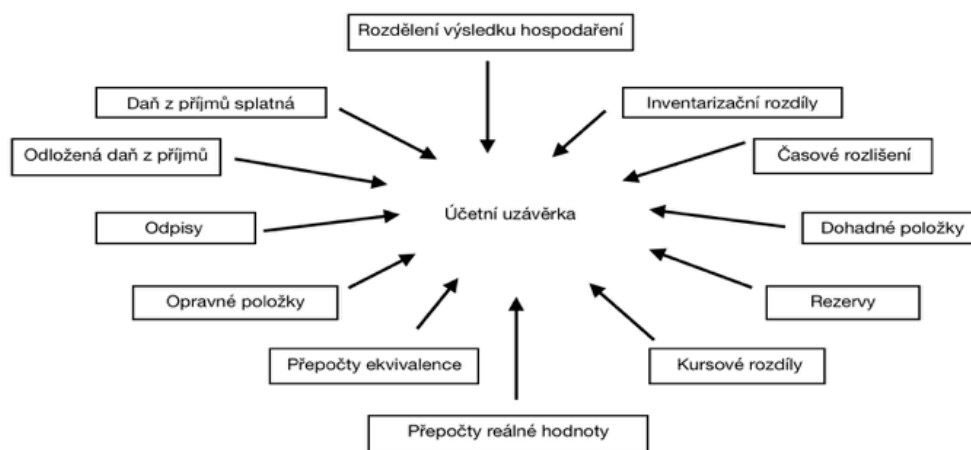
3.1.2 Uzávěrkové operace

Uzávěrkové operace provádí účetní jednotka zpravidla k rozvahovému dni. Mezi tyto operace spadá zejména (Šteker, 2021):

- a) odpisy dlouhodobého majetku vč. účtování o vyřazení,
- b) tvorba a čerpání rezerv,
- c) tvorba a čerpání opravných položek,
- d) účtování dohadných položek,
- e) účtování časového rozlišení,
- f) závěrečné operace u zásob,
- g) účtování kurzových rozdílů,
- h) přecenění cenných papírů a podílů.

Březinová (2020) dle následujícího obrázku doplňuje uzávěrkové operace o rozdělení výsledku hospodaření.

Obrázek 1: Uzávěrkové operace

Zdroj: (Březinová, 2015, s.82)

3.1.2.1 Odpisy

Téměř všechny společnosti vlastní ke svému podnikání majetek. Opotřebením tohoto majetku vyjadřují právě odpisy. V rozvaze tak součet hodnoty majetku a souhrnu oprávek vyjadřuje skutečnou hodnotu majetku.

Dlouhodobý majetek je používán v podniku déle než jeden rok a během celého období se podílí na tvorbě výnosů. Náklady na jeho pořízení proto nemohou být zahrnuty do jednoho účetního období, ale zahrnují se postupně po celou dobu jeho životnosti. Toto postupné zahrnování se uskutečňuje prostřednictvím odpisů. Odpisy se dělí na účetní a daňové (Brychta, 2017). Součet odpisů (účetních nebo daňových) daného majetku za jednotlivé roky tvoří takzvané oprávky. Pomocí oprávek se zjišťuje zůstatková cena majetku. Je to rozdíl mezi pořizovací cenou a oprávkami (Brychta, 2017).

„Prostřednictvím účetních odpisů dochází nepřímě k vyjádření trvalého snížení hodnoty dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku postupně v průběhu jeho používání“ (Chalupa 2012, s. 75 – 76). Výsledek hospodaření firmy ovlivňují účetní odpisy, které vstupují do nákladů. Přitom je třeba respektovat ustanovení §28 ZÚ, §56 VPU a CUS 13.

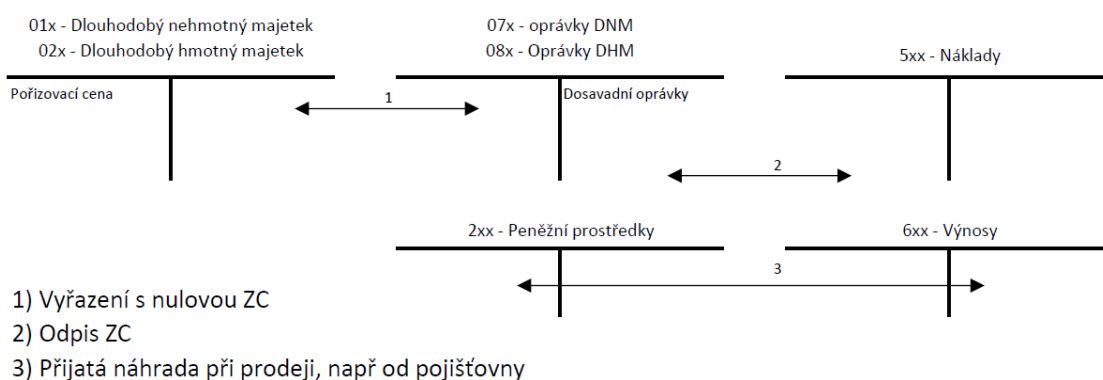
Daňové odpisy se počítají mimoúčetně pouze pro účely stanovení daňového základu (Brychta, 2017). Rozděluje se na rovnoměrné a zrychlené. U rovnoměrného odpisování jsou odpisovými skupinám přiřazeny roční odpisové sazby (§ 31 ZDP). Výše ročních odpisů se vypočítá jako násobek pořizovací ceny (včetně vedlejších pořizovacích nákladů) a odpisové sazby v procentech dle příslušné odpisové skupině. Při zrychleném odpisování jsou odpisovými skupinám přiřazeny koeficienty pro výpočet odpisů (§ 32 ZDP). V prvním roce se odpisy vypočítají jako podíl pořizovací ceny a příslušného koeficientu. V následujících letech odpisy získáme jako podíl dvojnásobku zůstatkové ceny majetku a rozdílu mezi příslušným koeficientem a počtem let, po která byl již majetek odpisován. Majetek se odpisuje nejvýše do pořizovací ceny nebo zvýšené vstupní ceny (v případě technického zhodnocení) (Šteker, 2021). Vlčková (2020) vysvětluje technické zhodnocení jako zásahy do majetku v užívání, které mají za následek změnu jeho účelu nebo technických parametrů.

Od roku 2021 si účetní jednotka může sama stanovit limit pro zařazení majetku do aktiv jako dlouhodobý majetek. Majetek pod daný limit vykáže účetní jednotka jako jednorázový náklad (Šteker, 2021).

Vyřazení majetku

Dlouhodobý majetek se vyřazuje z důvodu prodeje, likvidace, darování a z důvodu manka a škody (Skálová, 2016). Vyřazení dlouhodobého majetku může mít daňové dopady v případě, kdy vyřazovaný majetek není plně odepsán a má účetní i daňovou zůstatkovou hodnotu. V případě, že má majetek nulovou účetní zůstatkovou hodnotu, je vyřazen z příslušného majetkové účtu souvztažně s účtem opravek. V případě zbytkové zůstatkové ceny je potřeba zůstatkovou cenu jednorázově odepsat do nákladů a to dle důvodu vyřazení (Müllerová, 2016).

Obrázek 2: Účtování vyřazení dlouhodobého majetku

Zdroj: (Müllerová, 2016, s. 84).

Vyřazení z důvodu prodeje se účtuje na vrub účtu 541 – *Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku*. Při vyřazení majetku z důvodu likvidace se zůstatková cena účtuje na vrub účtu 551 – *Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku*. Vyřazení darem se účtuje na vrub účtu 543 – *Dary*. Vyřazení majetku důsledkem manka nebo škody se účtuje na vrub účtu 549 – *Manka a škody z provozní činnosti*. (Jindrák, 2023)

3.1.2.2 Tvorba a čerpání rezerv

Většina podnikatelských subjektů plánuje ve své činnosti tvorbu rezerv. Ty mají pokrýt předpokládané výdaje v následujících účetních období.

Rezervy jsou určeny k pokrytí závazků nebo nákladů účetní jednotky, jejichž povaha je jasně definována a u nichž je k rozvahovému dni buď pravděpodobné, nebo jisté, že nastanou, ale není jistá jejich výše nebo okamžik jejich vzniku. (§ 26 ZÚ). Müllerová (2016) definuje rezervu jako cizí zdroj, protože tvorbou na vrub nákladů dochází ke snížení výsledku hospodaření, z něhož si účetní jednotka vytváří zdroj na výdaje či krytí rizik. Jedná

se o takzvaný „vnitřní dluh“, kdy si účetní jednotka půjčuje na tvorbu ze svého výsledku hospodaření.

Rezervy lze dělit z několika hledisek (Skálová, 2016):

a) dle určení

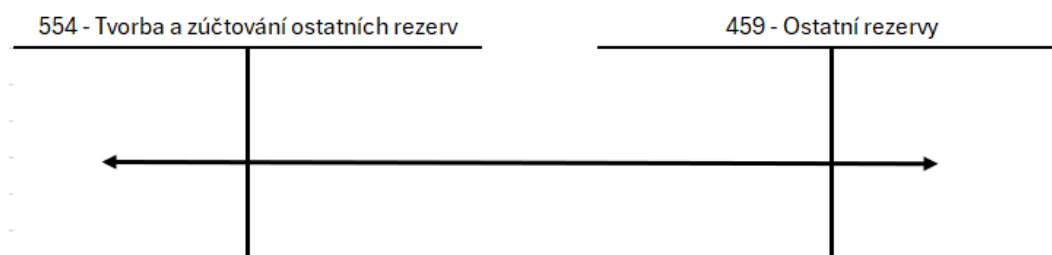
- obecné – určené na krytí rizik a ztrát z podnikání;
- účelové – na opravy dlouhodobého majetku, na daň z příjmů, na restrukturalizaci a na důchody a podobné závazky.

b) dle daňového dopadu

- zákonné – jejich tvorba a použití je stanovena zvláštním zákonem a zohledněny zákonem o daních z příjmů;
- ostatní – tvorba rezerv není daňově uznatelná, rozhoduje o nich účetní jednotka sama.

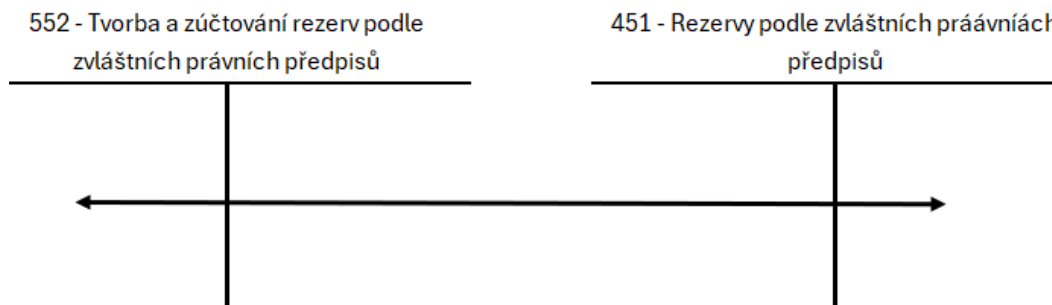
Zůstatky rezerv se převádí do následujícího účetního období. K rozvahovému dni se provádí dokladová inventarizace, kdy se posuzuje správnost její výše a odůvodněnost.

Obrázek 3: Účtování tvorby ostatních rezerv

Zdroj: (Jindrák, 2023) vlastní zpracování

Obrázek 4: Účtování tvorby zákonných rezerv

Zdroj: (Jindrák, 2023) vlastní zpracování

3.1.2.3 Tvorba a čerpání opravných položek

Opravné položky se tvoří pouze k aktivům v případě, že dojde k přechodnému snížení jejich hodnoty. Pakliže dojde opět ke zvýšení hodnoty, opravná položka se rozpouští. To samé platí i při prodeji. Účetní předpisy vymezují tvorbu opravných položek pouze obecně a mohou se týkat jakéhokoliv aktiva. Výjimku tvoří zákonné opravné položky, které se tvoří pouze na pohledávky (Müllerová, 2016).

Opravné položky lze členit na (Müllerová, 2016):

a) účetní

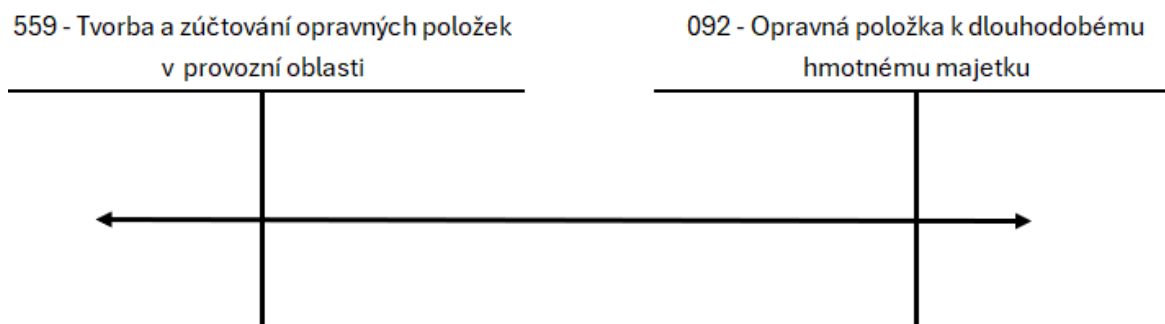
- opravné položky k odpisovanému dlouhodobému majetku,
- opravné položky k zásobám,
- opravné položky k finančnímu majetku,
- opravné položky k pohledávkám.

b) zákonné

- opravné položky k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení,
- opravné položky k nepromlčeným pohledávkám,
- opravné položky k pohledávkám z titulu ručení za celní dluh,
- opravné položky k drobným pohledávkám.

Opravné položky k odpisovanému dlouhodobému majetku se tvoří v případech, kdy jeho užitná hodnota zjištěna při inventarizaci je výrazně nižší, než jeho zůstatková cena (Müllerová, 2016).

Obrázek 5: Účtování opravných položek k dl. majetku

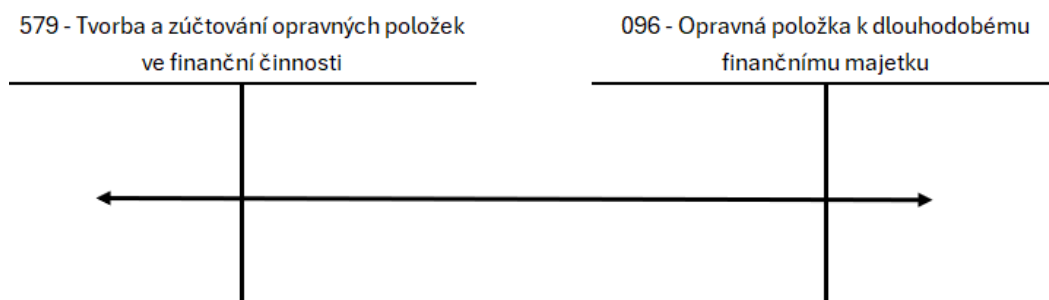

Zdroj: (Jindrák, 2023) vlastní zpracování

K tvorbě opravných položek na zásoby dochází zpravidla tehdy, když jsou zásoby neprodejné, nízkoobrátkové, nebo zastaralé. Tvorba opravných položek je povinná, aby nedocházelo k nadhodnocení aktiv a tím porušení zásady věrného zobrazení. Tvorba opravných položek k zásobám se účtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 55 – *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti* souvztažně s příslušnými účty účtové skupiny 19 – *Opravné položky k zásobám*. V případě snížení nebo rozpuštění se účtuje opačným zápisem (Brychta, 2017).

Opravné položky lze tvořit i k dlouhodobému finančnímu majetku, jestliže není oceněný reálnou hodnotou, nebo není pro jeho přecenění použita metoda ekvivalence (Brychta, 2017).

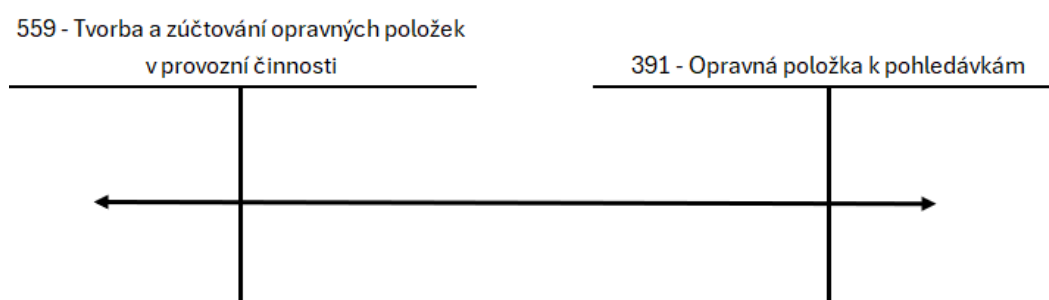
Obrázek 6: Účtování opravné položky k finančnímu majetku

Zdroj: (Jindrák, 2023) vlastní zpracování

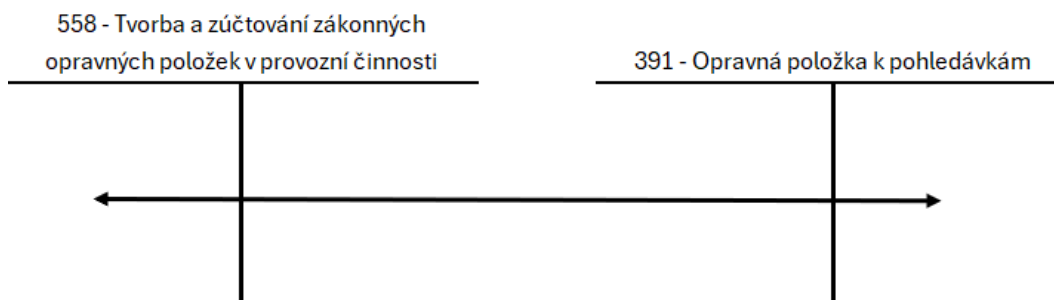
Opravné položky k pohledávkám se vytvářejí z důvodu přechodného snížení hodnoty. Nejčastějším důvodem je situace, kdy je pohledávka po lhůtě splatnosti. Účetní jednotka pak má za úkol kvalifikovaně odhadnout, které obchodní pohledávky nebudou uhrazeny a na tuto částku vykázat opravné položky pro dané účetní období. Výše opravné položky pak zcela závisí na rozhodnutí účetní jednotky (Šteker, 2021).

Obrázek 7: Účtování účetní opravné položky k pohledávkám

Zdroj: (Jindrák, 2023) vlastní zpracování

Obrázek 8: Účtování zákonných opravných položek k pohledávkám

Zdroj: (Jindrák, 2023) vlastní zpracování

Zákonné opravné položky k pohledávkám lze podle zákona ČNR č. 593/1992 Sb., o rezervách vytvářet v období, za které se daňové přiznání podává, k nepromlčeným pohledávkám, jejichž tvorba je výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Aby bylo možné opravné položky zahrnout do výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů, nesmí být výnos z dané pohledávky osvobozen od daně z příjmů (Skálová, 2016).

Zákon o rezervách umožňuje tvořit opravné položky na pohledávky za následujících podmínek (§8, §8a, §8b, §8c ZoR):

- a) nepromlčené pohledávky
 - od doby splatnosti uplynulo více než 18 měsíců, až do výše 50 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky;
 - od doby splatnosti uplynulo více než 30 měsíců, až do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky;
 - nejedná se o pohledávku mezi spojenými osobami nebo za členy obchodní korporace za upsaný vlastní kapitál.
- b) pohledávky nabyté postoupením
 - pokud jejich rozvahová hodnota bez příslušenství v okamžiku jejího vzniku je vyšší než 200 000 Kč a zároveň bylo ohledně těchto pohledávek zahájeno řízení, a to buď rozhodčí, soudní nebo správní, jehož se poplatník daně účastní, může účetní jednotka tvořit opravné položky dle výše uvedeného odstavce.
- c) pohledávky z titulu cla
 - poplatníci mohou vytvářet opravné položky z titulu ručení za clo a to za podmínek uvedených v §8 a §8a jen do výše hodnoty pohledávky odpovídající provedené úhradě cla.

- d) pohledávky za dlužníky v insolvenčním řízení
- opravné položky k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení mohou vytvořit poplatníci daně z příjmů, kteří vedou účetnictví, až do výše rozvahové hodnoty nepromlčených pohledávek přihlášených u soudu od zahájení insolvenčního řízení do konce lhůty stanované v rozhodnutí soudu o úpadku nebo do konce lhůty podle insolvenčního zákona, spojí-li soud s rozhodnutím o úpadku rozhodnutí o povolení oddlužení. Byla-li povolena reorganizace, pak stačí, že dlužník věřitelovu pohledávku správně uvedl v seznamu svých dluhů podle zvláštního právního předpisu.
- e) nevýznamné pohledávky
- nejedná se o pohledávku mezi spojenými osobami nebo za členy obchodní korporace za upsaný vlastní kapitál;
 - rozvahová hodnota pohledávky za dané období nepřesahuje 30 000 Kč;
 - od konce sjednané doby splatnosti uplynulo alespoň 12 měsíců.

Zákonné opravné položky se netvoří k pohledávkám vzniklých z titulu cenných papírů a ostatních investičních nástrojů, úvěrů, zápůjček, ručení, záloh, plnění ve prospěch vlastního kapitálu, úhrady ztráty společnosti, smluvních pokut a úroků z prodlení, poplatků z prodlení, penále a jiných sankcí ze závazkových vztahů k pohledávkám nabytých bezúplatně a k souboru pohledávek (Skálová, 2016).

Pohledávka promlčením nezaniká, ale jen je oslabeno právo na její vymáhání u soudu (Novotný, 2016).

Pokud se v účetnictví vyskytnou nedobytné, problematicky vymahatelné, nebo pochybné pohledávky, je vhodné rozhodnout o jejich odpisu. Odpis pohledávky je přímé snížení její hodnoty a účtuje se v účtové skupině 546 – Jiné provozní náklady (Novotný, 2016).

3.1.2.4 Účtování dohadných položek

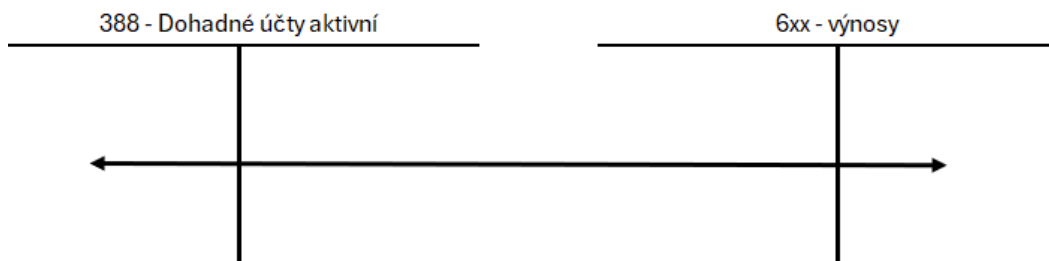
Dohadné položky jsou pohledávky nebo dluhy, které dosud nebyly potvrzené dokladem. Účtuje se o nich v případě, kdy je znám účel pohledávky nebo dluhu, účetní období, do kterého spadá, ale zatím nám není známá přesná částka. Smyslem dohadných položek je k rozvahovému dni co nejvěrněji vyjádřit finanční a majetkovou situaci. Dohadné položky se účtují na základě vnitřních dokladů (Müllerová, 2016).

Základním účetním principem je zásada časové a věcné souvislosti, neboli akruální princip. V souvislosti s účtováním nákladů a výnosů je běžné, že náklad nebo výnos se věcně týká také jiného období, než toho, ve kterém právě účtujeme. Dohadné položky je možné používat i na měsíční bázi, kdy vedení firmy potřebuje přesnější údaje pro finanční řízení firmy. (Brychta, 2017)

Dohadné účty aktivní se používají zejména při (Müllerová, 2016):

- pohledávce za pojišťovnou v důsledku pojistných událostí, kdy do data uzavření účetních knih nebyla potvrzena výše pojistné náhrady,
- pohledávce za zaměstnanci z titulu nároku na úhradu mank a škod v případech, kdy spor ještě nebyl uzavřen a výše náhrady stanovena,
- neznámé částce výnosových úroků při vyúčtování,
- odhadu částek za pronajímání licencí nebo jiných majetkových práv, pokud ještě není známa jejich výše.

Obrázek 9: Účtování aktivních dohadů

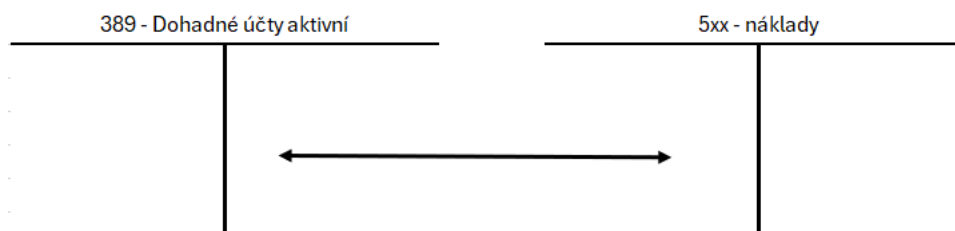

Zdroj: (Jindrák, 2023) vlastní zpracování

Dohadné účty pasivní se používají zejména při (Müllerová, 2016):

- nevyfakturované dodávce za investice, za zásoby nebo za služby,
- neznámé částce nákladových úroků při vyúčtování,
- dluhu k úhradě např. za způsobenou škodu, avšak není známa výše.

Obrázek 10: Účtování pasivních dohadů

Zdroj: (Jindrák, 2023) vlastní zpracování

3.1.2.5 Účtování časového rozlišení

Stejně jako u dohadných položek je potřeba u časového rozlišení dodržovat věcnou a časovou souvislost. Zásadním rozdílem oproti dohadným položkám je fakt, že účetní jednotka zná účel, období i částku. Časové rozlišení dělíme na (Brychta, 2017):

- a) Aktivní
 - náklady příštího období,
 - komplexní náklady příštího období,
 - příjmy příštího období.
- b) Pasivní
 - výdaje příštího období,
 - výnosy příštího období.

Náklady příštího období

Müllerová (2016) definuje náklady příštího období jako platby uhrazené v běžném účetním období, avšak nákladově se vážící k období příštímú. Výdaj se zaúčtuje na účet 381 – *Náklady příštích období* odkud se postupně rozpustí do období, s nímž časově a věcně souvisí.

Nejčastějšími příklady jsou (Müllerová, 2016):

- předem placené nájemné nájemcem či pachtovné pachtýřem,
- pojistné v případě, že se pojistné a účetní období nekryjí,
- předplatné novin a časopisů zaplacené koncem roku na příští rok,
- leasingové splátky.

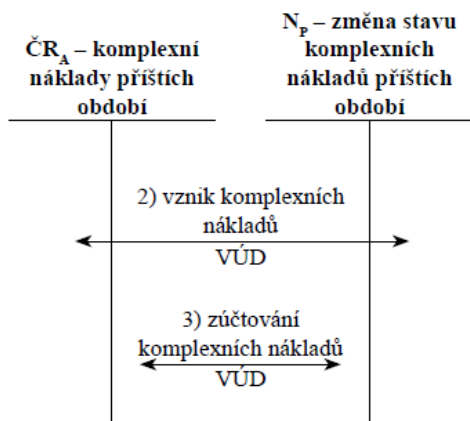
Komplexní náklady příštích období

Podstatou komplexních nákladů příštího období je totožná s podstatou nákladů příštích období, rozdílem je, že se nejedná o jeden typ nákladů, který se vztahuje k budoucnosti, ale o jejich vzájemně provázaný komplex vztahující se k jedné společné skutečnosti, která nastane v některém z následujících období. Například (Müllerová, 2016):

- náklady na přípravu a záběh nové výroby,
- náklady na výzkum a vývoj,
- náklady na dlouhodobou propagaci.

Účtování komplexních nákladů vystihuje následující obrázek:

Obrázek 11: Účtování komplexních nákladů

Zdroj: (Šteker, 2021, s. 203)

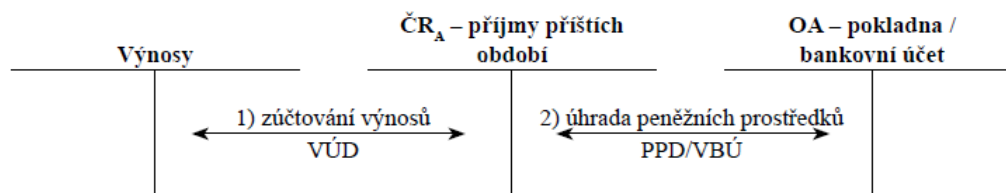
Příjmy příštího období

Příjmy příštích období jsou částky účetní jednotkou nepřijaté, které věcně a časově souvisí s výkony běžného období. Například (Brychta, 2017):

- provedené a odebrané práce a služby, které dosud nejsou vyúčtované,
- úroky z termínovaných vkladů,
- výnosové provize.

Obrázek 12: Účtování příjmů příštích období

Schéma 7.3 Účtování příjmů příštích období

Zdroj: (Šteker, 2021, s. 204)

Výdaje příštích období

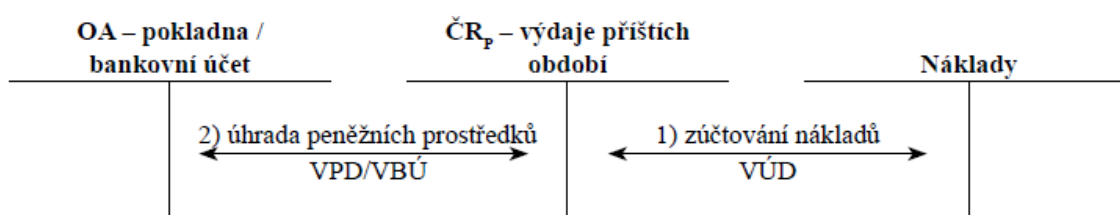
Podstatou je „skrytý“ dosud nevyúčtovaný závazek, který vznikl z nákladů realizovaného v daném období. Vyúčtování tohoto závazku nastane až následujícím období. V tomto následujícím období dojde ke vzniku pouze závazku, nikoliv nákladu.

Výdaje příštích období se tvoří například v případě (Brychta, 2017):

- nájemné placené zpětně,
- spotřeba energie,
- veškeré realizované, dosud nevyúčtované služby.

Obrázek 13: Účtování výdajů příštích období

Schéma 7.4 Účtování výdajů příštích období

Zdroj: (Šteker, 2021, s. 207)

Výnosy příštích období

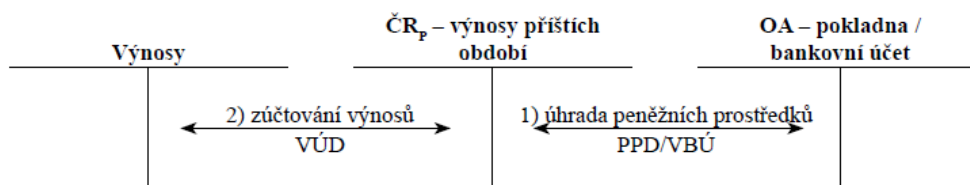
Výnosy příštích období představují částky, které byly přijaty v běžném období, ale výkony budou poskytnuty až v období příštím. Vyjadřují tedy hodnotu závazku vůči plátcí. (Brychta, 2017).

Výnosy příštích období vytváří účetní jednotka například v případech, kdy (Šteker, 2021):

- nájemné je přijato předem (u pronajímatele),
- jsou předem uhrazené služby uskutečněné až v následujícím období.

Obrázek 14: Účtování výnosů příštích období

Schéma 7.5 Účtování výnosů příštích období

Zdroj: (Šteker, 2021, s.208)

3.1.2.6 Závěrečné operace u zásob

Podnik může držet zásoby z několika důvodů. Nejčastějším důvodem je za účelem dosažení zisku, a to tak, že každodenně uspokojuje potřeby svých zákazníků v podobě produkce výrobků a následně jejich prodeje. (Atrill, 2009).

Šteker (2021) také doplňuje, že spotřeba zásob je jednorázová, vzniká v okamžiku jejich vyskladnění, jejich spotřeby ve výrobě, nebo spotřeby pro činnost účetní jednotky.

Zásoby můžeme rozdělit na tyto složky (Šteker, 2021):

Materiál

- suroviny – základní materiály pro výrobu,
- pomocné látky – doplňkový materiál, který netvoří podstatu výrobku,
- provozní látky – látky, které jsou třeba pro zajištění provozu,
- náhradní díly – součásti určené k opravám či uvedení stroje do původního stavu,
- obaly a obalové materiály – slouží k ochranně výrobku, nebo k jeho přepravě,
- drobný hmotný majetek – menší movité věci s částkou nižší, než je hodnota stanovená pro zařazení do DHM.

Nedokončenou výrobu a polotovary

- zásoby, které vznikly vlastní výrobou, mohly projít několika výrobními stupni, ale nejsou zatím dokončeny.

Výrobky

- produkty vlastní výroby, které jsou určeny k prodeji nebo spotřebě.

Zboží

- movité věci a zvířata, nabyté za účelem prodeje.

Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny

- zvířata z vlastního chovu nebo získaná nákupem od dodavatelů.

Poskytnuté zálohy na zásoby

- krátkodobé a dlouhodobé zálohy, které byly poskytnuty na pořízení zásob.

Účetní jednotka může o zásobách účtovat způsobem A nebo způsobem B.

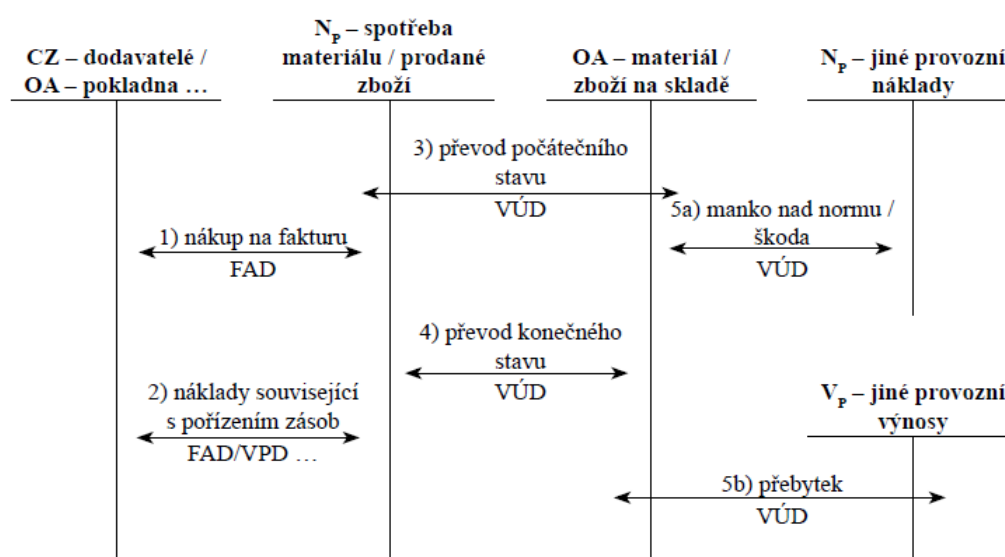
Způsob A

Základem účtování způsobem A je evidence veškerých nákladů, které souvisí s pořízením zásob. Při jejich pořizování je třeba shromáždit veškeré náklady související s pořízením na takzvaných kalkulačních účtech. Zásoby jsou pak účtovány do nákladů až v okamžiku jejich skutečné spotřeby. (Šteker, 2021).

Způsob B

Základem způsobu B je princip okamžitého zaúčtování veškerých nákladů na pořízení na vrub příslušných provozních nákladů (Novotný, 2016). Šteker (2021) doplňuje, že povinností účetní jednotky je vést skladovou evidenci tak, aby bylo možno kdykoliv během účetního období určit a prokázat stav zásob. K rozvahovému dni se při uzavření účetních knih počáteční zůstatky účtů zásob převedou do nákladů. Stav zásob na skladě se podle skladové evidence zaúčtuje jako stav konečný. Tímto způsobem je zajištěno, že v nákladech je účtováno pouze o skutečné spotřebě zásob.

Obrázek 15: Účtování materiálu a zboží způsobem B

Zdroj: (Šteker, 2021, s. 86)

Zásoby na konci účetního období

Na konci účetního období může dojít ve vztahu k zásobám ke vzniku dvou zvláštních účetních případů. V prvním případě účetní jednotka obdrží k rozvahovému dni fakturu za dodávku zásob, ale ještě neobdržela samotný materiál nebo zboží. Pro tuto situaci nám slouží pomocné účty k zásobám. Pro zboží účet 132 – *Zboží na cestě* a pro materiál účet 119 – *materiál na cestě*.

Ve druhém případě obdrží účetní jednotka dodávku zásob, která ale není doprovázena fakturou. Tento případ je účtován pomocí dohadné položky pasivní. Nevyfakturované dodávky je nutné ocenit podle uzavřené smlouvy nebo odhadem podle příslušných dokladů, které má účetní jednotka k dispozici (Šteker, 2021).

3.1.2.7 Účtování kurzových rozdílů

Pohledávky, závazky, podíly na obchodních korporacích, práva z cenných papírů a zaknihovaných cenných papírů, deriváty ceniny v cizí měně, valutové pokladny a devizové účty se přepočítávají na českou měnu k rozvahovému dni kurzem devizové trhu stanoveného ČNB (Ryneš, 2013).

Zálohy na dlouhodobý hmotný majetek

Nejvyšší správní soud v rozsudku 4 Afs 170/2021–35 rozhodl, že překurzování záloh na pořízení dlouhodobého hmotného majetku uhrazených účetní jednotkou v cizí měně postrádá smysl, neboť jde již o částku jednou vydanou na úhradu jejího teprve vzniklého dluhu, kdy se tato částka nemá v budoucnu vrátit a rozšířit tedy její majetek. (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. února 2022, sp. zn. 4 Afs 17/2021–35).

3.1.2.8 Přecenění cenných papírů a podílů

K rozvahovému dni se dlouhodobé cenné papíry a podíly mohou ocenit třemi způsoby (Šteker, 2021):

- a) Jejich historickou cenou
 - Tedy podle původní pořizovací ceny zvýšené nebo snižené o příslušné náklady a výnosy, nebo na základě původní ceny snižené o opravné položky.
- b) Jejich reálnou hodnotou
 - tržní hodnotou, která je vyhlášena na evropském nebo zahraničním regulovaném trhu,
 - hodnotou vyplývající z obecně uznaných oceňovacích modelů a technik,
 - jejich oceněním kvalifikovaným odhadem nebo posudkem,
 - jejich oceněním podle zvláštních právních předpisů.
- c) Ocenění metodou ekvivalence
 - Je možné u podílů ovládané nebo ovládající osobě a osobě pod podstatným vlivem. Oceněním ekvivalencí se rozumí hodnota vlastního kapitálu ve společnosti, v níž má účast.

Jakmile se účetní jednotka rozhodne ocenit cenné papíry a podíly pomocí historické ceny, nebo využije možnost přecenit je na reálnou hodnotu či ekvivalenci, musí použít stejný způsob ocenění pro všechny podíly (Šteker, 2021).

3.1.3 Inventarizace majetku a závazků

Šteker (2021) uvádí, že každá účetní jednotka je povinna inventarizovat majetek a závazky. Tím se zjišťuje skutečný stav veškerého majetku a závazků a také se ověřuje, jestli zjištěný stav odpovídá evidovanému stavu v účetnictví. Březinová (2020) upozorňuje, že je při ocenění majetku a závazků nutné posoudit, jestli není nadhodnocen nebo podhodnocen. Ve všech případech je potřeba ctít zásadu opatrnosti.

Šteker (2021) dodává, že účetní jednotka je povinna prokázat provedení inventarizace po dobu 5 let po jejím provedení u veškerého majetku a závazků. Zde rozlišuje inventarizaci periodickou a průběžnou:

Periodická inventarizace je prováděna zpravidla jednou ročně k rozvahovému dni. Účetní jednotka si může stanovit den, ke kterému bude zjišťovat skutečný stav a který předchází rozvahovému dni. Zjišťování skutečného stavu může dokončit pomocí záznamů, které prokazují přírůstky a úbytky majetku a závazků zaznamenaných mezi tímto dnem a dnem rozvahovým.

Průběžná inventarizace se provádí v průběhu účetního období. Průběžnou inventarizaci provádíme jednak u zásob, které se účtují podle druhů, míst jejich uložení, nebo hmotně odpovědných osob a dále u dlouhodobého hmotného movitého majetku, který je vzhledem k jeho funkci v soustavném pohybu a nemá stále místo.

Skutečné stavy zjišťujeme fyzickou nebo dokladovou inventurou:

Fyzická inventura je prováděna u majetku, u kterého lze vizuálně zjistit jeho existenci (např. počítáním, měřením, vážením a dalšími obdobnými způsoby) a to u zásob, peněz v pokladně nebo DHM. Inventuru je možné provést nejdříve 4 měsíce před rozvahovým dnem anebo 2 měsíce po rozvahovém dni.

Dokladová inventura se provádí u závazků a majetku, u kterého nelze vizuálně zjistit jeho existenci včetně skutečností účtovaných na podrozvahových účtech.

Zjištěné skutečné stavy zaznamenáváme v inventurních soupisech. Inventurní soupis musí obsahovat zjištěnou skutečnost, způsob zjišťování skutečných stavů, ocenění majetku a závazků k okamžiku ukončení inventury, okamžik zahájení a ukončení inventury, podpis osoby zodpovědné za zjištění skutečnosti a podpis osoby odpovědné za provedení inventarizace.

Výsledkem inventarizací mohou být následující skutečnosti:

- a) Skutečný stav je roven stavu účetnímu,
- b) Skutečný stav je nižší než stav uvedený v účetnictví a rozdíl pak označujeme jako schodek (u peněžních hotovostí a cenin), nebo manko,
- c) Skutečný stav je vyšší než stav uvedený v účetnictví a rozdíl je pak označen jako přebytek.

Mankem nejsou ztráty v rámci norem pro přirozené úbytky. Tyto ztráty jsou pak v účetnictví považovány za běžné provozní náklady. Inventarizační rozdíly se účtují do účetního období, ve kterém se inventarizací ověřuje stav majetku a závazků. Manka a schodky se obecně účtují na vrub provozních nebo finančních nákladů a přebytky se účtují ve prospěch provozních nebo finančních výnosů (Šteker, 2021).

3.1.4 Daňová analýza a výpočet daně z příjmů

3.1.4.1 Splatná daň z příjmu

Splatná daň ze zisku představuje pro účetní jednotku povinnost odvést do státního rozpočtu daň vypočítanou v souladu se zákonem o daních z příjmů. Základem daně je rozdíl mezi výnosy a náklady. V případě, že účetní jednotka uzavře účetní knihy dřív, než vyhotoví daňové priznání, vytvoří v takovém případě rezervu na splatnou daň ze zisku. V následujícím období se rezerva rozpustí a zaúčtuje se zjištěná daňová povinnost (Müllerová, 2016).

Splatná daň z příjmů se vypočítá:

Tabulka 1: Výpočet daně z příjmu právnických osob

Výsledek hospodaření před zdaněním (Rozdíl mezi náklady a výnosy)
- příjmy (výnosy) vyňaté z předmětu daně
- osvobozené příjmy (výnosy)
- příjmy (výnosy) nezahrnované do základu daně
- částky nesprávně zvyšující příjmy (výnosy)
= základ daně
- odčitatelné položky
= základ daně snížený o odčitatelné položky
≐ základ daně zaokrouhlený na tisíce Kč dolů
* sazba daně
= daň z příjmů splatná
- slevy na dani
= daň z příjmů splatná po slevách
- zálohy na daň z příjmů
= nedoplatek nebo přeplatek na dani z příjmů

Zdroj: (Šteker, 2021, s. 234)

Příjmy vyňaté z předmětu daně

- příjmy získané nabytím akcií,
- příjmy plynoucí z titulu spravedlivého zadostiučinění, či smírného urovnání záležitostí priznaného Evropským soudem pro lidská práva ve výši, kterou je Česká republika povinna uhradit.

Příjmy osvobozené od daně

- členské příspěvky přijaté zájmovými sdruženími, profesními komorami, spolky, odborovými organizacemi či politickými stranami a hnutími,
- příjem z nabytí dědictví nebo odkazu,
- příjmy z podílu na zisku vyplacené dceřinou společností,
- příjmy z úroků z přeplatků na dani zaviněných správcem daně, či orgánem správy sociálního zabezpečení.

Příjmy nezahrnované do základu daně

- příjmy již zdaněny srážkovou daní,
- částky zaúčtované do výnosů, pokud souvisejí s náklady, které nebyly v předchozích zdaňovacích obdobích uznány jako náklady na dosažení, zajištění a udržení příjmů nebo, které vynaloženy na vyňatý či osvobozený příjem.

Částky nesprávně zvyšující příjmy

- tvorba a rozpuštění rezerv,
- tvorba a rozpuštění opravných položek,
- manka a škody,
- pokuty a penále.

(Šteker, 2021; Müllerová, 2016).

Odčitatelné položky

- daňová ztráta z minulých let,
- odpočet na podporu výzkumu a vývoje nebo odpočet na podporu odborného vzdělávání.

Slevy na dani

- sleva na zaměstnance se zdravotním postižením.

(Brychta, 2017).

3.1.4.2 Odložená daň

Odložená daň je rozdíl mezi pojetím účetní a daňové legislativy v oblasti nákladů a výnosů a tím i rozdílem mezi účetním výsledkem hospodaření a zdanitelným ziskem.

Rozlišujeme tyto rozdíly (Müllerová, 2016):

- trvalé rozdíly – jejich příčinou je jiné pojetí nákladů a výnosů z hlediska účetnictví a daní, kdy daňové předpisy neuznávají účetní náklad nebo výnos v běžném ani dalším období. Tyto rozdíly se do odložené daně nepočítají;
- časové rozdíly – vznikají tehdy, když jsou některé náklady nebo výnosy zachycené v účetnictví v jiném období, než uznávají daňové předpisy. Z těchto rozdílů se počítá odložená daň;
- přechodné rozdíly – to jsou rozdíly, které vycházejí z rozdílu mezi daňovým základem aktiva či pasiva. Z těchto rozdílů se počítá odložená daň.

Přechodné rozdíly rozdělujeme na dvě skupiny (Šteker, 2021):

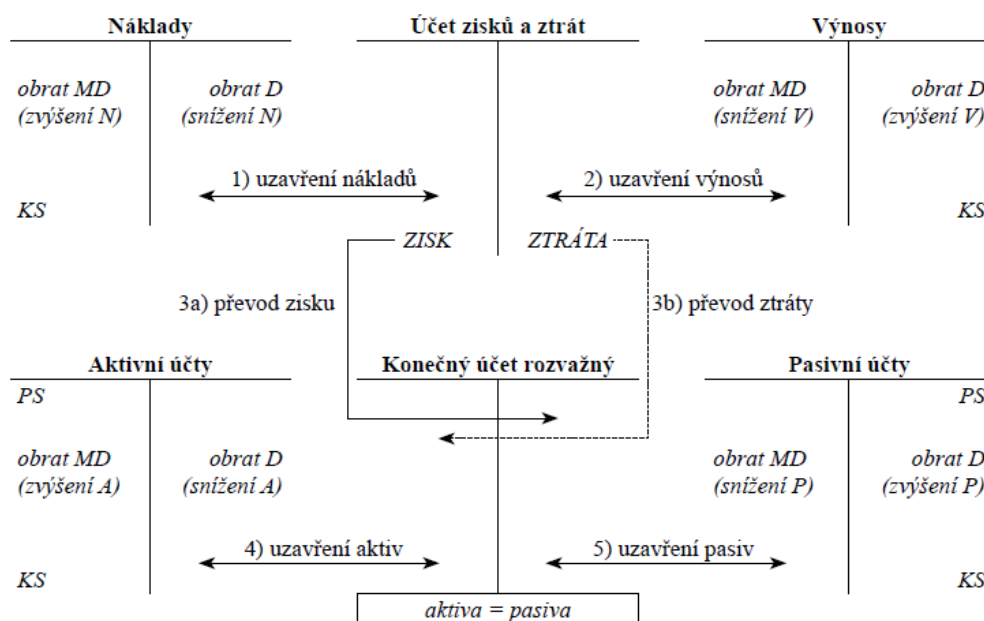
- a) zdanitelné přechodné rozdíly, které vedou k odloženému daňovému závazku. Ten vznikne, když výnosy vstupují do základu daně později, než je o nich účtováno a náklady vstupují do základu daně dříve, než je o nich účtováno;
- b) odečitatelné přechodné rozdíly, které vedou k odložené daňové pohledávce. Ty vznikají, když výnosy vstupují do základu daně dříve a náklady vstupují do základu daně později.

3.1.5 Uzavření účetních knih

Uzavírání účetních knih je činnost, při které se na konci účetního období (Šteker, 2021):

- zjišťují obraty stran MD a D pro jednotlivé účty,
- zjišťují konečné zůstatky na aktivních a pasivních účtech a konečné stavy na účtech nákladů a výnosů,
- zjistí výsledek hospodaření převodem nákladových účtů na vrub zisků a ztrát a převodem výnosových účtů ve prospěch těchto účtů,
- uzavře účetnictví převodem zůstatků rozvahových účtů na konečný účet rozvažný a výsledkové účty na účet zisků a ztrát.

Obrázek 16: Uzavření účetních knih

Zdroj: (Šteker, 2021)

3.2 Účetní závěrka

Každá účetní jednotka musí na základě své velikosti vypracovávat určité dokumenty, které o dané účetní jednotce poskytují informace. To slouží uživatelům účetní závěrky k posouzení finanční situace daného podniku.

Cílem účetní závěrky je podat informace o majetku, závazcích, vlastním kapitálu, nákladech, výnosech a výsledku hospodaření ÚJ, které jsou užitečné pro uživatele při jejich rozhodování. Účetní závěrka přímo navazuje na účetní uzávěrku (Šteker, 2021).

Účetní závěrka je soubor účetních výkazů a tvoří ji (§ 18 ZÚ):

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- přehled o peněžních tocích,
- přehled o změnách vlastního kapitálu,
- příloha.

„Účetní závěrka se sestavuje v peněžních jednotkách české měny (§ 4 VyZÚ) a jednotlivé položky se vykazují v celých tisících Kč nebo v milionech Kč (pokud ÚJ má hodnotu netto aktiv větší než 10 mld. Kč)“ (Šteker, 2021, s. 242).

Kategorizace účetní jednotky

Kategorizace účetní jednotky má mimo jiné velké dopady na rozsah a zveřejňování dokumentů účetní závěrky.

Zákon o účetnictví kategorizuje účetní jednotky na mikro, malé, střední a velké. Členění do těchto kategorií je závislé na 3 kritériích – hodnota aktiv, čistý obrat a průměrný počet zaměstnanců (Müllerová, 2016).

Tabulka 2: Kategorizace účetní jednotky

Kategorie	MIKRO	MALÁ	STŘEDNÍ	VELKÁ
Aktiva (netto)	≤ 9 mil.	≤ 100 mil.	≤ 500 mil.	> 500 mil.
Čistý obrat (suma třída 6.)	≤ 18 mil.	≤ 200 mil.	≤ 1 000 mil.	> 1 000 mil.
Průměrný počet zaměstnanců (dle ČSÚ)	≤ 10	≤ 50	≤ 250	> 250
VELKOU jsou vždy (§ 1b/5): a) subjekt veřejného zájmu § 1 a (emitenti investičních cenných papírů, banky, pojišťovny...) b) vybraná účetní jednotka § 1/3 (obce, příspěvkové organizace,.....)				Vždy

Zdroj: (Dušek, 2018, s. 12)

Podnik spadá do příslušné kategorie, pokud nepřekročí dvě ze tří uvedených hodnot dvě po sobě jdoucí účetní období. Velkou účetní jednotkou jsou všechny subjekty veřejného zájmu bez ohledu na kritéria (Müllerová, 2016).

Kolik částí a v jakém rozsahu musí účetní jednotka vyhotovit účetní závěrku stanovuje zákon o účetnictví následovně:

Tabulka 3: Rozsah účetní závěrky podle kategorie

Velikost účetní jednotky	Povinný audit	Rozvaha	Výkaz zisků a ztrát	Příloha	Přehled o peněžních tocích a změnách vlastního kapitálu
Mikro - auditovaná	Ano	plný rozsah	plný rozsah	plný rozsah	ne
Mikro - neauditovaná	Ne	zkrácený rozsah	zkrácený rozsah	zkrácený rozsah	ne
Malá - auditovaná	Ano	plný rozsah	plný rozsah	plný rozsah	ne
Malá - neauditovaná	Ne	zkrácený rozsah	zkrácený rozsah	zkrácený rozsah	ne
Střední	Ano	plný rozsah	plný rozsah	plný rozsah	ano
Velká	Ano	plný rozsah	plný rozsah	plný rozsah	ano

Zdroj: (Koch, 2021, s. 84) vlastní zpracování

3.2.1 Rozvaha

Rozvaha je považována za hlavní účetní výkaz. Z tohoto účetního výkazu se uživatel dozví informace, na jejich základě může například řídit firmu, vytvářet manažerská či investiční rozhodnutí.

Rozvaha podává utříděný přehled o stavu majetku (aktiv) a stavu zdrojů jejich financování (pasiv) k určitému okamžiku. Aktiva jsou členěna na brutto, korekci, netto a minulé období. Pasiva jsou členěna jen na běžné a minulé období (Účetnictví, 2022), jak je uvedeno v příloze číslo 2.

3.2.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty je finančním výkazem, který uvádí náklady a výnosy společnosti během určitého období (Spiceland, 2021).

Výkaz zisku a ztráty členíme buď druhově nebo účelově a meziročně toto členění nesmíme měnit (2013/34/EU), jak je uvedeno v příloze číslo 3 a 4.

3.2.3 Přehled o peněžních tocích (cash flow)

Přehled o peněžních tocích je účetní výkaz, který podává informace o přírůstcích a úbytcích peněžních prostředků a jejich ekvivalentů, jako je uvedeno v příloze číslo 5. Přehled o peněžních tocích je v praxi využíván zejména při hodnocení platební schopnosti účetní jednotky a řízení její likvidity, při hodnocení investic, při finanční analýze nebo při krátkodobém a dlouhodobém finančním plánování (Šteker, 2021).

Přehled o peněžních tocích členíme na (Účetnictví, 2022):

- Provozní činnost – základní výdělečná činnost účetní jednotky,
- Investiční činnost – pořízení a prodej dlouhodobého majetku,
- Finanční činnost – činnost která má za následek změny ve velikosti a složení vlastního kapitálu.

3.2.4 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Přehled o změnách vlastního kapitálu podává informace o změně jednotlivých složek vlastního kapitálu mezi dvěma účetními obdobími (Brychta, 2017).

3.2.5 Příloha v účetní závěrce

Příloha v účetní závěrce vysvětluje a doplňuje informace uvedené v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty. Rozsah doplňujících informací je stanoven na základě kategorie účetní jednotky (Dušek, 2018).

Příloha v účetní závěrce bez ohledu na kategorii účetní jednotky musí obsahovat tyto informace (§ 39 VyZÚ):

- obecné údaje o účetní jednotce,
- použité obecné účetní zásady a metody,
- oceňovací metody,
- výši pohledávek a závazků se splatností delší než 5 let,
- výši pohledávek a závazků krytých věcnými zárukami,

- podmíněné závazkové vztahy,
- výši záloh, závdavků, zápůjček a úvěrů.

Mikro a malé účetní jednotky musí do přílohy v účetní závěrce uvádět (§ 39a VyZÚ):

- počáteční zůstatek, přírůstky, úbytky a opravné položky u dlouhodobých aktiv během a na konci účetního období,
- název a sídlo účetní jednotky, která konsoliduje skupinu účetních jednotek,
- transakce uzavřené se spřízněnou osobou.

Velká a střední účetní jednotka musí do přílohy v účetní závěrce uvádět (§ 39b VyZÚ):

- název a sídlo každé účetní jednotky ve které je společníkem,
- počet a hodnotu vydaných akcií,
- průměrný přepočtený počet zaměstnanců,
- výši odměn přiznaných řídicím členům,
- informace o navrhovaném rozdělení zisku,
- výši odložené daně,
- transakce uzavřené se spřízněnou osobou.

Velké účetní jednotky musí do přílohy v účetní závěrce uvádět (§ 39c VyZÚ):

- odměny auditorům,
- rozčlenění tržeb.

4 Vlastní práce

4.1 Představení firmy

Úvodem je vhodné uvést, že vybraná společnost si přeje zůstat anonymní, proto nebude její jméno zveřejněné a firma bude uvedena jako společnost XYZ, s.r.o. Všechny finanční údaje a čísla uvedená v této práci jsou vynásobena zvoleným koeficientem, aby nebylo možné firmu na jejich základě identifikovat. Koeficient je však nastaven tak, aby neovlivnil závěry bakalářské práce.

Společnost XYZ, s.r.o. byla založena koncem dvacátého století. Předmětem podnikání je nakládání s nebezpečnými odpady, výroba, instalace a opravy elektrických přístrojů, elektronických a telekomunikačních zařízení a výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona. Právní forma společnosti je společnost s ručením omezeným. Společnost je zastupována jednatelem samostatně v plném rozsahu. Základní kapitál společnosti je ve výši 500 000 Kč.

Společnost sídlí v Praze a prostory, které používá k podnikání, jsou v jejím vlastnictví. Jsou využívány jako kanceláře, sklady, servisní zázemí a jako prostor pro parkování firemních vozidel.

Hlavními úkoly je zajišťování projektů pro elektronická a telekomunikační zařízení, včetně poradenské činnosti, prodeje a servisní podpory. Filozofií jde podnik směrem koncepčních řešení a větších projektů pro své zákazníky, které zahrnuje mimo jiné úspory energií a využívání odpadního tepla strojů a zařízení. To vyžaduje nejen kvalitní výrobky, ale také vysokou odbornou úroveň všech zaměstnanců společnosti. Vlastní prostory slouží také k setkávání se zákazníky a pořádání workshopů, školení, prezentací výrobků a nových řešení, tato činnost je velmi důležitá jednak pro podporu prodeje, produktů a služeb, na druhé straně vede ke zvyšování znalostí zákazníků a tedy k lepšímu využívání nabízených produktů.

Společnost XYZ, s.r.o. je dlouhodobě auditovaná a obdržela mimo jiné certifikát ISO 9001. Z certifikací vyplývají povinnosti směrem k používání kvalitních pomůcek, péče o zdraví zaměstnanců, ochrana životního prostředí, dodržování zákona o odpadech.

Z pohledu kategorizace, tedy hodnoty aktiv, čistého obratu a průměrného počtu zaměstnanců spadá do kategorie střední účetní jednotka.

Společnost XYZ, s.r.o. jako jedna z mála na území České republiky nevyužívá bankovních ani jiných forem financování. Veškeré své aktivity financuje z vlastních zdrojů

a všechny své závazky hradí v dohodnutých termínech. Pro osobní automobily je využíván operativní leasing.

Účetnictví je vedeno a účetní závěrka je sestavena v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví v platném znění, vyhláškou 500/2002 Sb. Účetnictví respektuje obecné účetní zásady, především zásadu o oceňování majetku historickými cenami, zásadu účtování ve věcné a časové souvislosti, zásadu opatrnosti a předpoklad o nepřetržitém trvání firmy. Firma je měsíčním plátcem DPH, vede podvojný účetnictví zpracovávané interně v systému SAP.

Finanční oddělení firmy se skládá ze čtyř účetních, dvou fakturantek a jedné hlavní účetní. Fakturantky zároveň pracují jako recepční a ve volném času zapisují faktury do knihy přijatých faktur. Dále faktury skenují, zavěšují do účetního softwaru a provádí předkontaci. Tuto předkontaci zkontroluje pomocná účetní a hlavní účetní následně odsouhlasí.

4.2 Přípravné fáze

Přípravné fáze pro zpracování uzávěrky ve společnosti XYZ, s.r.o. začínají v prosinci. Účetní oddělení připraví plán uzávěrky, podle kterého postupuje jednak celé finanční oddělení, ale i další oddělení, kterých se práce na uzávěrce týkají. Plán určuje harmonogram a zodpovědnost účetních za příslušnou oblast.

Nejdříve účetní požádá všechny zaměstnance prostřednictvím e-mailu o dodání veškerých dokladů k vyúčtování nejpozději do 31.prosince. Protože provoz firmy nejde fakticky zastavit, je tedy nutné začít za provozu provádět některé činnosti, jako například inventarizaci majetku a závazků, kdy účetní jednotka začíná sbírat podklady pro vytvoření dokladové inventury. V lednu následujícího roku, po obdržení veškerých dokladů od zaměstnanců, vyúčtuje účetní jednotka veškeré zálohy a cestovní náhrady.

4.3 Inventarizace majetku a závazků

Účetní jednotka začíná proces účetní uzávěrky inventarizací majetkových a závazkových účtů. Tuto inventarizaci dělá za každý aktivní a pasivní účet do takzvané dokladové inventarizace. Dokladová inventarizace je excelový soubor, kde se na jednotlivých listech nachází detailní rozpis zůstatků za každý účet. Výsledkem dokladové inventarizace je porovnat účetní stav se skutečným a zjistit inventarizační rozdíl. Všechny účty dokladové inventarizace mají nulový inventarizační rozdíl.

Společnost XYZ, s.r.o. na účtu **013 001 – Software** eviduje firemní intranetový portál ve výši 73 180 Kč. Tento software společnost koupila v srpnu 2012 a postupně celý odepsala do nákladů.

Na účtu **021 100 - Stavby** eviduje společnost XYZ, s.r.o. mimo jiné budovu v hodnotě 50 424 692 Kč. Budova je v majetku společnosti od 30.07. 2012 a v roce 2020 došlo k jejímu technickému zhodnocení v podobě dostavby třetího patra v hodnotě 27 500 000 Kč.

Společnost XYZ, s.r.o. rozděluje skupinu dvou účtů **022 xxx – Hmotné movité věci a soubory movitých věcí** na 022 001 pro sklad a 022 004 pro kancelář. Účet 022 001 obsahuje prvotní vybavení skladu v hodnotě 2 500 000 Kč. Na účtu 022 004 se nachází kompresorová stanice v hodnotě 12 879 000 Kč.

Společnost XYZ, s.r.o. eviduje dva pozemky v celkové hodnotě 20 000 000 Kč na účtu **031 000 – Pozemky**.

Na účtu **042 000 - Pořízení dlouhodobého hmotného majetku** eviduje společnost XYZ, s.r.o. dosud nezařazený majetek ve výši 7 500 000 Kč. Majetek bude zařazen do užívání, hned jak bude provozuschopný. Během a obzvláště na konci roku kontroluje účetní jednotka, zda některé částky nepřesáhly limit pro zařazení do majetku.

Hodnota účtu **073 001 – Oprávky k software** se k 31.12.2022 rovná hodnotě účtu 013 001. Software se odepisoval 10 let a je plně odepsán. Jelikož je software stále využíván, je i nadále vykazován v rozvaze.

Na účtu **081 000 – Oprávky ke stavbám** eviduje společnost XYZ, s.r.o. oprávky ve výši 23 617 962 Kč.

Oprávky na účtech **082 xxx – Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům** se zachycují stejnou analytikou jako účty 022 xxx. Účet 082 001 obsahuje oprávky k prvotnímu vybavení skladu ve výši 2 000 000 Kč a na účtu 082 004 se nachází oprávky ke kompresorové stanici ve výši 11 725 000 Kč.

Společnost XYZ, s.r.o. tvoří opravné položky na účtu **092 000 – Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku** z důvodu poklesu hodnoty pozemku a jeho nevyužívání. Opravná položka je ve výši 2 109 000 Kč.

Na účtech **132 xxx – zboží na skladě a prodejnách** společnost XYZ, s.r.o. eviduje zboží v celkové hodnotě 15 000 000 Kč. Zboží je podle analytik rozděleno na zboží, přístroje a prodávaný spotřební materiál.

Na účtu **139 000 – Zboží na cestě** eviduje společnost XYZ, s.r.o. zboží, ke kterému dorazila faktura, ale zboží ještě fyzicky nedorazilo. Jedná se o zboží v celkové hodnotě 1 420 000 Kč.

Společnost XYZ, s.r.o. tvoří opravné položky k zásobám na účtu **196 001 – Opravná položka k zásobám** ve výši 1 418 000 Kč. Opravné položky tvoří společnost z důvodu nízké obrátkovosti zásob nebo z důvodu dočasného snížení hodnoty. Při prodeji zboží společnost opravnou položku rozpustí.

Společnost XYZ, s.r.o. má jednu pokladnu vedenou v českých korunách. Inventura pokladny proběhla zodpovědnou osobou k rozvahovému dni. Účetní stav na účtu **211 001 - Pokladna** souhlasí se skutečným stavem. Společnost používá pokladnu především k nákupu kancelářského materiálu. Stav k rozvahovému činil 12 000 Kč. Dle směrnice je nastaven v pokladně limit na 100 000 Kč, ale jelikož je pokladna využívána primárně na nákup, není tento limit překročen. Při dosažení dolní hranice 5 000 Kč vybere jednatel z bankovního účtu hotovost a doplní ji do pokladny. V čase mezi příjmem do pokladny a výběrem z bankovního účtu se tato částka zaúčtuje na účet **261 001 – peníze na cestě**.

Společnost XYZ, s.r.o. disponuje na účtech **221 xxx – Bankovní účty** dvěma bankovními účty u komerční banky. Korunovým s analytikou 002 se zůstatkem 32 877 000 Kč a eurovým s analytikou 011 a zůstatkem 771 000 EUR. Eurový účet byl přepočtem kurzem k rozvahovému dni, který byl vyhlášen ČNB, tedy kurzem 24,115. U obou bankovních účtů byla pro účely auditu vyžádána bankovní confirmace, která se shoduje s účetním zůstatkem.

Účet **261 001 – Peníze na cestě** má k rozvahovému dni nulový zůstatek. Účet se používá k převodu peněz mezi účty nebo pokladnou.

Společnost XYZ, s.r.o. má tři pohledávkové účty **311 xxx – Odběratelé**. Účet 311 001 slouží k účtování eurových pohledávek. Účet má zůstatek ve výši 2 318 970 EUR. Ke konci roku byl účet překurzován kurzem ČNB k 31.12.2022 a daný nerealizovaný kurzový rozdíl zaúčtován na účet 311 004 – Odběratelé tuzemsko – kurzové rozdíly a další. Účet 311 002 obsahuje pohledávky z obchodního styku ve výši 1 081 000 Kč.

V lednu následujícího roku byly společnostmi rozeslány konfirmační dopisy největším odběratelům k potvrzení stavu pohledávek k rozvahovému dni. Všichni obeslaní odběratelé konfirmační dopis potvrdili bez rozdílu a zaslali zpět společnosti. Za tuto skutečnost vděčí pomocné účetní, která odpovědi nejen upomínkuje, ale i v průběhu roku kontaktuje odběratele při opožděné úhradě. Pravidelně komunikuje právníky, obchodníky a servisními techniky, aby získávali zpětnou vazbu ohledně zakázek.

Na účtu **314 000 – Poskytnuté provozní zálohy** se nachází zálohy na plyn ve výši 173 300 Kč, záloha na audit ve výši 200 000 Kč a záloha na palety ve výši 500 EUR. Eurovou zálohu účetní jednotka přepočetla kurzem ČNB k rozvahovému dni.

Na účtu **315 000 – Ostatní pohledávky** se nacházejí dlouhodobé zádržné pohledávky ve výši 217 300 Kč. Zádržné pohledávky jsou ve výši 5 % z celkové původní vyfakturované částky. Zádržné pohledávky vznikají domluvou prodávajícího a kupujícího o tom, že odběratel neuhradí celou část faktury po dobu záruční doby. Z tohoto důvodu společnost XYZ, s.r.o. vykazuje zádržné pohledávky jako dlouhodobé. Pohledávky, které budou splatné v následujícím období přečlení účetní jednotka na účet 315 001 – Ostatní krátkodobé pohledávky.

Stejně jako u pohledávek, má společnost XYZ, s.r.o. 3 závazkové účty **321 xxx – Dodavatelé**. Účet 321 002 slouží k účtování tuzemských dodavatelů. Účet má zůstatek ve výši 4 000 000 Kč. Účet 321 030 slouží k účtování zahraničních dodavatelů v eurech. Účet má zůstatek ve výši 719 624 EUR. Ke konci roku byl účet přepočtem kurzem ČNB

k rozvahovému dni a daný nerealizovaný kurzový rozdíl zaúčtován na účet 321 031 – Dodavatelé – kurzové rozdíly a další.

Stejně jako u pohledávek, odeslala společnost největším dodavatelům konfirmační dopisy. Konfirmační dopisy se vrátily potvrzené bez rozdílu zpět.

Na účtu **331 001 – Zaměstnanci** se nachází nevyplacené mzdy za prosinec ve výši 2 760 000 Kč. Zůstatek účtu 331 001 odpovídá na mzdovou rekapitulaci za prosinec. S výplatou mezd souvisí i odvod sociálního pojištění, zdravotního pojištění a daně z příjmu. Sociální a zdravotní pojištění se nachází na účtech **336 xxx – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění**. Účet 336 001 – obsahuje odvod sociálního pojištění ve výši 924 228 Kč a účet 336 002 obsahuje odvod zdravotního pojištění ve výši 577 840 Kč. Účet **342 000 – Ostatní přímé daně** obsahuje daň z příjmu ve výši 433 960 Kč. Vše je doloženo mzdovou rekapitulací a bankovními výpisy o úhradě z následujícího období.

Účet **341 003 – Daň z příjmů** obsahuje uhrazené zálohy na dani z příjmu právnických osob. Zálohy jsou placeny čtvrtletně, vždy podle poslední známé povinnosti. Zálohy na daň byly odvedeny dvakrát ve výši 844 500 Kč a dvakrát ve výši 618 870 Kč, vždy podle relevantních daňových priznání. Účetní jednotka si poté odsouhlasí zůstatek účtu s účtem poplatníka u finančního úřadu.

Společnost XYZ, s.r.o. eviduje k rozvahovému dni pouze jeden účet s daní z přidané hodnoty. Účet **343 002 – Daň z přidané hodnoty** se záporným zůstatkem 5 453 800 Kč, který slouží jako sumární účet pro DPH. Záporný zůstatek nám říká, že se jedná o daňovou povinnost a účet se tedy musí vykázat na pasivní straně. Účetní jednotka musí do 25. ledna podat daňové priznání na finanční úřad za předchozí měsíc.

Na účtu **352 000 – Pohledávky – podstatný vliv** vykazuje společnost XYZ, s.r.o. pohledávku za mateřskou společností ve výši 72 345 000 Kč. Tyto pohledávky nejsou z titulu obchodního styku, ale z titulu zápůjček. Veškeré zápůjčky jsou doloženy smlouvami a odsouhlaseny na saldo.

Na účtu **381 001 – Náklady příštích období** se nachází pojištění aut a budov v celkové výši 52 000 Kč.

Na účtu **389 001- Dohadné účty pasivní** se nachází dohad na servis dmyhadla ve výši 362 360 Kč, dohad na fakturu za dopravu zboží ve výši 268 500 Kč a dohad na paušální fakturaci právních služeb ve výši 35 000 Kč.

Na účtu **391 003 – Opravná položka k pohledávkám – konkurz** se nachází zákonné opravné položky na pohledávky ve výši 172 680 Kč. Společnost XYZ, s.r.o. tvoří opravné položky na vybrané pohledávky z důvodu uplynutí více než 30 měsíců od doby splatnosti. Podklady pro tvorbu opravných položek tvoří přehled všech pohledávek podle data splatnosti.

Na účtu **411 000 – Základní kapitál** se nachází základní kapitál společnosti XYZ, s.r.o. ve výši 500 000 Kč. Základní kapitál se shoduje s tím, který je uveden v obchodním rejstříku.

Na účtu **428 000 – Nerozdělený zisk minulých let** se nachází kumulace výsledků hospodaření od založení společnosti XYZ, s.r.o. K rozvahovému dni se na účtu nachází 303 716 000 Kč. Za účetní období došlo k výplatě podílu na zisku.

Na účtu **459 002 – Ostatní rezervy – garanční opravy** se nachází rezerva na pokrytí budoucích nákladů, spojených s opravou prodávaného zboží. Rezerva je ve výši 5 400 000 Kč

Na účtu **481 000 – Odložený daňový závazek a pohledávka** se nachází kumulace změn odložené daně. Účet je kladný, takže se jedná o pohledávku. Účet má zůstatek ve výši 809 408 Kč.

4.4 Uzávěrkové operace

Společnost XYZ, s.r.o. nejdříve zkontroluje zůstatky z předchozího účetního období, aby zajistila bilanční kontinuitu.

4.4.1 Odpisy

Jak bylo uvedeno, společnost XYZ, s.r.o. respektuje zásadu o oceňování majetku historickými cenami, ten je oceňován v pořizovacích cenách zahrnující cenu pořízení a

náklady, které s pořízením souvisí. Společnost průběžně kontroluje, zda během účetního období nepřišly faktury, které by spadaly do nákladů spojených s pořízením.

Účetní jednotka především kontroluje, zda přijaté faktury za opravu a úpravu hmotného majetku nespádají pod technické zhodnocení. Po konzultaci s daňovým poradcem stanovila účetní jednotka limit pro technické zhodnocení na 40 000 Kč. Každou fakturu, u které si účetní oddělení není jisté, zda spadá do technického zhodnocení konzultuje s daňovým poradcem.

Účetní odpisy jsou vypočteny na základě pořizovací ceny a předpokládané doby použitelnosti příslušného majetku. Odpisy jsou počítány vždy až od měsíce následujícího po měsíci, ve kterém došlo k zařazení majetku do užívání. Je používáno lineární odpisování, kdy předpokládaná doba odepisování je pro budovy a stavby 30 let, pro stroje, přístroje a zařízení 6 let, pro dopravní prostředky 5 let a pro inventář 4 roky.

U daňových odpisů účetní jednotka nejdříve určí podle zákona o dani z příjmů odpisovou skupinu. Stejně jako u účetních odpisů se odpisy počítají na základě pořizovací ceny. Budova je rovnoměrně odepisována 50 let. Přístroje a dopravní prostředky jsou odepisovány zrychleně a to 5 let.

Nesoulad rychlosti odepisování má za následek, že majetek má rozdílné účetní a daňové zůstatkové ceny. Tento rozdíl se promítne do výpočtu jak splatné daně, tak i daně odložené. Rozdíl mezi daňovými a účetními zůstatkovými cenami činní k rozvahovému dni 4 169 358 Kč.

Podíváme-li se na konkrétní položky, společnost XYZ, s.r.o. vlastní budovu v Praze, kterou používá ke svému podnikání. Budova byla zařazena do užívání 30.07.2012 v hodnotě 50 424 691 Kč. V listopadu 2020 byla budova technicky zhodnocena výstavbou 3. patra v hodnotě 27 699 285 Kč. K rozvahovému dni eviduje společnost oprávkou ve výši 23 617 962 Kč.

Odpisy společnost XYZ, s.r.o. účtuje na vrub účtu 551 000 – odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a ve prospěch účtu 081 000 – Oprávky ke stavbám.

Během účetního období byl z majetku prodejem vyřazen kompresor zůstatkovou hodnotou 408 660 Kč. Zůstatková cena byla odepsána na vrub účtu 541 - Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a ve prospěch účtu 082 004 – Oprávky k samostatným movitým věcem a jejich souborům. Poté došlo k vyřazení majetku zápisem na vrub 082 004 – Oprávky k samostatným movitým věcem a jejich souborům a ve prospěch účtu 022 004 - Samostatné movité věci a soubory movitých věcí v částce 2 132

192 Kč. Na účet 641 – Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku byla zaúčtována tržba ve výši 429 093 Kč. Rovněž byla dodržena vazba 541 - Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a 641 – Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku.

4.4.2 Tvorba a účtování rezerv

Společnost XYZ, s.r.o. tvoří rezervu na garanční opravy ve výši 5 400 000 Kč. Tato částka je podložena přehledem smluv se zákazníky, u kterých se předpokládá potřeba provedení garančních oprav. Technické oddělení každoročně provádí analýzu podle odvedených výkonů u prodaných přístrojů a vypočítává pravděpodobnost potřeby garančních oprav na příští kalendářní období. Tento plán je kriticky přezkoumán a odsouhlasen vedením společnosti a následně jednatelem. Na základě odsouhlaseného plánu je vytvořena rezerva. Rezerva je tvořena na vrub účtu 554 000 - Tvorba a zúčtování ostatních rezerv a ve prospěch účtu 459 001 – Ostatní rezervy.

Společnost XYZ, s.r.o. netvoří rezervu na nevyčerpanou dovolenou, protože dle vnitřního předpisu jsou zaměstnanci povinni vyčerpat dovolenou ve stejném roce jako je vznik nároku. V případě, že by všechna dovolená nebyla vybraná, vypočítá společnost výši rezervy jako součin průměrné hodinové mzdy a počtu zbývajících hodin dovolené. Tuto částku poté zvýší o 33,8 %, což představuje zdravotní a sociální pojištění za zaměstnavatele.

4.4.3 Tvorba a čerpání opravných položek

Opravné položky k zásobám jsou tvořeny k rozvahovému dni dle směrnice a na základě výsledků analýzy obrátkovosti zásob. Procentuální výši opravných položek určuje účetní jednotka podle směrnice prostřednictvím poskytovaných slev zákazníkům a u položek dlouhodoběji skladovaných zásob pomocí odhadu technického zastarávání přístrojů. Celkem opravná položka na zásoby činní 1 418 000 Kč.

Opravné položky k pohledávkám jsou tvořeny u pohledávek, kde hrozí riziko, že pohledávka nebude odběratelem uhrazena. Pro účetní opravné položky se vychází z analýzy pohledávek dle data splatnosti, která je prováděna k rozvahovému dni na pohledávkách vůči třetím osobám.

Zákonné opravné položky společnost XYZ, s.r.o. tvoří na základě § 8 zákona o rezervách a pomocí odsouhlasovacího dopisu s daňovým poradcem nebo právníkem.

Společnost XYZ, s.r.o. tvoří zákonné opravné položky v celkové výši 172 680 Kč.

Za dlužníkem „A“ společnost vytvořila 100% zákonnou opravnou položku dle § 8a zákona o rezervách ve výši 141 685 Kč. Pohledávka byla splatná k 20.05.2016, což činí pohledávku více než 6 let po splatnosti.

Za dlužníkem „B“ vytvořila společnost 100% zákonnou opravnou položku dle § 8c zákona o rezervách ve výši 18 574 Kč. Pohledávka byla splatná k 25.10.2021 a splňuje podmínky k vytvoření zákonné opravné položky.

Za dlužníkem „C“ vytvořila společnost 100% zákonnou opravnou položku dle § 8c zákona o rezervách ve výši 12 458 Kč. Pohledávka byla splatná k 25.10.2021 a splňuje podmínky k vytvoření zákonné opravné položky.

Zákonnou opravnou položku k pohledávkám účtuje společnost na vrub účtu 558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti a ve prospěch účtu 391 003 – Opravná položka k pohledávkám. Účetní opravné položky na pohledávky se účtují obdobně, jen s výjimkou použití účtu 559 000 – Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní oblasti

Opravná položka k nevyužívanému pozemku ve výši 2 109 000 Kč, je tvořena z důvodu velkého poklesu hodnoty. Její výše byla určena znaleckým posudkem v roce 2009 a je jeho závěr je pravidelně konfrontován s vývojem tržní ceny prostřednictvím cenové mapy.

Opravnou položku k pozemku účtuje společnost na vrub účtu 559 - Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní oblasti a ve prospěch účtu 092 000 – Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku

4.4.4 Účtování dohadných položek

V rámci uzávěrkových operací společnost XYZ, s.r.o. porovnává tituly a výši dohadných položek za aktuální a předchozí období. Dále účetní jednotka porovnává titul a výši poskytnutých záloh a zkoumá, zda některé zálohy nebyly během roku realizovány. U realizovaných, ale nevyfakturovaných činností je po odsouhlasení hlavní účetní vytvořen pasivní dohad.

Společnost musela ke konci účetního období využít účet 389 001 – Dohadné účty pasivní z důvodu, že nestihly přijít všechny faktury od dodavatelů. Účetní jednotka byla nucena kvalifikovaně odhadnout výši nákladů, které svojí povahou spadají do daného účetního období. Mezi takové náklady patří například servis dmychadla. Na základě zkušeností a v minulosti uzavřených smluv, odhadla účetní jednotka náklad ve výši 362 360 Kč. Další kvalifikovaný odhad provedla účetní jednotka u chybějící faktury za dopravu zboží a právní služby.

Společnost zaúčtovala dohad na vrub účtu 518 015 – Ostatní služby a ve prospěch účtu 389 001 – Dohadné účty pasivní

Účet 388 – Dohadné účty aktivní společnost využít nemusela, protože stihla vystavit veškeré faktury.

4.4.5 Účtování časového rozlišení

Společnost XYZ, s.r.o. používá pouze jeden účet časového rozlišení. Na účtu 381 – Náklady příštích období eviduje účetní jednotka pojištění aut a budov, které podle počtu měsíců poměrově rozlišuje mezi následující účetní období. Společnost časově rozlišuje pojištění na základě smluv, které má k dispozici od pojišťoven.

Podle pokynu GFR D–59 si účetní jednotka stanovila limit pro časové nerozlišování ve výši 20 000 Kč. Dále nerozlišuje pravidelně se opakující nebo nevýznamné částky.

4.4.6 Závěrečné operace u zásob

Nedílnou součástí závěrečných operací u zásob je fyzická inventura. Inventura se konala 19.11. 2022. Společnost XYZ, s.r.o. vybrala dva členy inventurní komise, která dohlíží a je zodpovědná za průběh inventury. Těmito členy jsou vedoucí skladu a účetní. Vedoucí skladu zjišťuje skutečný stav zásob na skladě a hlásí je účetní, která činnost skladníka kontroluje a zapisuje je do inventurní soupisky. Soupiska obsahuje účetní stav zásob, který ale skladník nemůže vidět. Z hlediska lepší kontroly nad inventurou se doporučuje pracovat s prázdnou inventurní soupiskou a jednotlivé položky nehledat podle seznamu, ale zapisovat do čistého formuláře jejich skutečným nalezením a přepočítáním. Položky, u kterých byl zjištěn rozdíl se poté ještě jednou zkontrolují a rozdíly zaúčtují. Inventurní manko bylo zjištěno výši 250 000 Kč a přebytky byly ve výši 713 000 Kč. Velké přebytky představují především olej, který technici vrací po provedeném servisu na sklad. Přebytek olejů vzniká tím, že servisované stroje mají kapacitu oleje pouze 8 litrů, ale servisní

technici mají na zakázkovém listu předepsáno litrů 10. Zde se může nastavit poměrně snadné opatření, které by mělo vést ke zjednodušení administrativy a zpřesnění skutečných stavů skladů.

4.4.7 Účtování kurzových rozdílů

Společnost XYZ, s.r.o. během účetního období obchoduje se svými zákazníky a dodavateli i v cizí měně. Na konci roku účetní jednotka přepočítala veškeré cizoměnové zůstatky pohledávek a závazků kurzem ČNB k rozvahovému dni. Rozdíl mezi přepočtenou hodnotou a hodnotou vedenou v účetnictví při vzniku pohledávky nebo závazku zaúčtovala účetní jednotka na technické účty pohledávek nebo závazků a ve prospěch účtů kurzových zisků a ztrát. Příkladem může být zaúčtování kurzové zisku na vrub účtu 311 004 – Pohledávky z obchodních vztahů a ve prospěch účtu 663 001 – Kursové zisky.

4.5 Daňová analýza a výpočet DPPO

Společnost XYZ, s.r.o. měla k rozvahovému dni výnosy ve výši 324 612 212 Kč a náklady ve výši 317 510 245 Kč. Odečtením nákladů a výnosů získáme výsledek hospodaření před zdaněním, který činí 7 101 967 Kč.

Společnost k výsledku hospodaření přičte tyto daňově neuznatelné náklady:

- 513 000 – Náklady na reprezentaci ve výši 513 785 Kč
- 518 017 – Ostatní služby – nedaňové ve výši 443 089 Kč
- 521 000 – Sociální a zdravotní pojištění za zaměstnavatele, které nebylo zaplacené do 31. ledna ve výši 582 906 Kč
- 541 100 – Rozdíl mezi účetní a daňovou zůstatkovou cenou (účetní>daňová) ve výši 221 385 Kč
- 549 000 – Manko z inventury zboží ve výši 250 000 Kč
- 559 000 – Tvorba opravných položek 388 000 Kč
- Dále společnost přičítala rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy (účetní>daňové) ve výši 4 169 358 Kč

Společnost dále odečetla následující částky:

- 554 000 – Zúčtování ostatních rezerv ve výši 228 894 Kč
- 559 000 – Zúčtování opravné položky ve výši 131 550 Kč

Základ daně stanovila ve výši 13 195 660 Kč, zaokrouhlila na 13 195 000 a vynásobila aktuální sazbou 19 %. Výsledná daň vyjde na 2 507 050 Kč.

Společnost zaměstnává osobu se ZPS – tedy osobu se změněnou pracovní schopností s těžším postižením a uplatňuje slevu na dani ve výši 12 260 Kč.

Po odečtení slevy na dani vyjde konečná daňová povinnost na 2 494 790 Kč.

Výslednou daňovou povinnost zaúčtovala účetní jednotka na vrub účtu 591 000 – Daň z příjmů z běžné činnosti a ve prospěch účtu 341 003 – Daň z příjmů.

Po zaúčtování splatné daně vypočítá účetní jednotka daň odloženou. Odloženou daň počítá na základě podkladů z dokladové inventarizace.

Tabulka 4: Výpočet odložené daně

Odložená daň		k 31. 12. 2022	
1. Rozdíl mezi daňovými a účetními odpisy			
daňová zůstatková cena	126 733 292,67	daňová zůstatková cena	117 582 370,64
účetní zůstatková cena	134 435 393,43	účetní zůstatková cena	120 893 727,30
Rozdíl k 1.1.2022	-7 702 100,76	Rozdíl k 31.12.2022	-3 311 356,65
2. Opravná položka k zásobám			
účetní stav	1 031 525,23	účetní stav	1 418 000,00
daňový stav	0,00	daňový stav	0,00
Rozdíl k 1.1.2022	1 031 525,23	Rozdíl k 31.12.2022	1 418 000,00
3. Opravná položka k pohledávkám			
účetní stav	0,00	účetní stav	
daňový stav	172 680,00	daňový stav	172 680,00
Rozdíl k 1.1.2022	-172 680,00	Rozdíl k 31.12.2022	-172 680,00
4. Opravná položka k majetku			
účetní stav	2 305 000,00	účetní stav	2 109 000,00
daňový stav	0,00	daňový stav	0,00
Rozdíl k 1.1.2022	2 305 000,00	Rozdíl k 31.12.2022	2 109 000,00
5. Rezerva na opravy			
účetní stav	5 721 174,06	účetní stav	5 400 000,00
daňový stav	0,00	daňový stav	0,00
Rozdíl k 1.1.2022	5 721 174,06	Rozdíl k 31.12.2022	5 400 000,00
Sazba daně v roce - aktuálním	19%	následujícím	19%

Zdroj: Vlastní zpracování na základě podkladů společnosti

Rozdíl celkem k 01.01.2022 činní 1 182 919 Kč a po vynásobení aktuální sazbou daně činní 224 755 Kč.

Rozdíl celkem k rozvahovému dni činní 5 442 964 Kč a po vynásobení aktuální sazbou daně činní 1 034 164 Kč.

Na účet 481 000 – Odložený daňový závazek zaúčtovala společnost změnu aktivního zůstatku ve výši 809 408 Kč.

4.6 Uzavření účetních knih

Společnost XYZ, s.r.o. jako poslední krok uzávěrkových operací provedla převod konečných zůstatků nákladových a výnosových účtů na účet 710 – Účet zisků a ztrát souběžně s převodem rozvahových účtů na účet 702 – Konečný účet rozvažný. Toto převedení za hlavní účetní provedl účtovací software SAP automaticky.

Zároveň hlavní účetní zkontrolovala, že počáteční zůstatky rozvahových účtů v novém období odpovídají na konečné zůstatky minulého období a tím ověřila bilanční kontinuitu účtů.

4.7 Účetní závěrka

Po uzavření účetních knih je dalším krokem sestavení účetních výkazů. Ty jsou důležitým podkladem pro uživatele účetní závěrky. Uživatelem mohou být například banky, pojišťovny, leasingové společnosti, zaměstnanci, majitelé a konkurenti.

Jako první účetní jednotka zkontroluje, do jaké kategorie spadá a tím určí i rozsah potřebných výkazů.

Společnost XYZ, s.r.o. spadá do kategorie střední účetní jednotky s povinným auditem. Spadá tam na základě překročení sumy aktiv a čistého obratu. Účetní jednotka eviduje aktiva ve výši 359 332 420 Kč a čistý obrat ve výši 324 609 127 Kč. Pro společnost to znamená, že musí zveřejnit rozvahu, výkaz zisků a ztrát, přílohu, změny vlastního kapitálu a cashflow v plném rozsahu.

4.7.1 Rozvaha

Rozvahu vyhotovuje hlavní účetní na základě obratové předvahy. Všechny účty manuálně přiřadí do jednotlivých pozicí a kontroluje, zda se aktiva rovnají pasivům. Rozvaha obsahuje veškeré formální náležitosti jako datum, jméno firmy, sloupec brutto,

korekce, netto a minulé období. V případě pasiv jen netto a minulé období. Všechny vykazované částky jsou zaokrouhlené na tisíce.

4.7.2 Výkaz zisku a ztráty

Společnost XYZ, s.r.o. vykázala celkové tržby ve výši 324 612 212 Kč. Z toho tržby za prodej výrobků a služeb činní 83 524 112. Kč a tržby za zboží 241 088 586 Kč.

Výkonová spotřeba zahrnující náklady na prodané zboží, spotřebu materiálu a energií a ostatní služby činní 243 500 901 Kč.

Osobní náklady obsahující mzdové náklady, náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a ostatní náklady činní 54 808 465 Kč.

Došlo i k úpravám hodnot v provozní oblasti, a to ve výši 12 850 015 Kč.

Ostatní provozní náklady a výnosy činní k rozvahovému dni 2 330 358 Kč a 2 000 000 Kč.

Ostatní finanční náklady a výnosy tvoří 5 800 744 Kč a 1 732 189 Kč.

4.7.3 Příloha v účetní závěrce

Přílohu v účetní závěrce sestavuje hlavní účetní za pomoci ostatních účetních do wordové šablony, která obsahuje všechny náležitosti dle § 39b vyhlášky č. 500/2002 Sb.

4.7.4 Výkaz cashflow

Výkaz cashflow sestavuje software automaticky a hlavní účetní jen odkontroluje zůstatky na začátku a na konci období. Výkaz cashflow obsahuje veškeré formální náležitosti.

4.7.5 Přehled změn vlastního kapitálu

Za účetní období 2022 se žádná změna vlastního kapitálu nekonala, proto je zde vidět jen převod hospodářského výsledku minulé období.

5 Diskuse a doporučení

Tato práce si dala za cíl porovnat správnost zpracování účetní uzávěrky se současně platnými předpisy v České republice.

Přesto, že převážná většina uzávěrkových operací je vykonávána dle platné legislativy a v souladu s těmito předpisy, bylo zjištěno několik náležitostí, které by mohly být ještě zlepšeny. Nejde o zásadní nedostatky ani pochybení, nicméně jejich dodržení by vedlo ke zlepšení současného stavu:

1. V současné době jsou inventury vykonávány tak, že příslušná inventarizační komise dostává z ekonomického oddělení seznamy položek a skladů, podle kterého pak provádí kontrolu jednotlivých položek, ty pak odškrtnává ze seznamu. Doporučenou a obvykle používanou metodou je obrácený způsob, tedy postupná evidence předmětů inventury do prázdných formulářů, které jsou pak porovnávány se stavem účetním. Tím lze zabránit ať už záměrnému či neúmyslnému zkreslení výsledků inventury.
2. Dále doporučuji společnosti XYZ s.r.o. upravit zakázkové listy, které nastavují objem doporučeného množství oleje pro údržbu strojů tak, aby obsahovaly správné hodnoty množství oleje potřebného k výměně. Tím by nevznikaly velké inventurní přebytky během inventury a spotřeba oleje by během účetního období byla zpřesněna.
3. Společnost XYZ s.r.o. má velmi dobře zpracovány vnitropodnikové směrnice, přesto doporučuji drobnou úpravu směrnice pro tvorbu rezerv pro čerpání dovolené. I když tvorba rezerv na nevyčerpanou dovolenou nemá zásadní vliv na výsledek závěrky, doporučuji upravit směrnici tak, aby firma tvořila rezervu ve všech případech tak, aby byla dodržena zásada věrného a poctivého obrazu. V některých případech nedojde k vybrání dovolené například z důvodu nástupu, nemoci nebo jiných překážek a situace pak neodpovídá skutečnosti.

6 Závěr

Mohu konstatovat, že společnost XYZ, s.r.o. je stabilní a prosperující firma, která působí na českém trhu již mnoho let.

Je pravidelně auditována a její hospodářské výsledky a auditorské zprávy jsou zveřejňovány v souladu se zákony.

V teoretické části této práce byly popsány v souladu s odbornou literaturou informace o účetní závěrce, tedy konkrétně její rozsah, její poslání, pracovní postup, termíny, náležitosti a způsob zpracování. Patří sem například zaúčtování uzávěrkových operací, inventarizace majetku a závazků, daňová analýza a výpočet daně z příjmů a uzavření účetních knih.

Praktická část se již zabývala konkrétní účetní závěrkou společnosti XYZ, s.r.o. za účetní období 2022. Zde byla nejprve detailně představena výše jmenovaná společnost, její zaměření, produkty, způsoby práce, vedení společnosti, kapitál a další podrobnosti. Zde bylo zjištěno, že společnost je plně financována z vlastních zdrojů, což svědčí o dobrém hospodaření, kvalitních produktech a dobré práci s trhem.

Byla v detailech popsána krok za krokem účetní závěrka, i když, jak bylo uvedeno na začátku této práce, konkrétní čísla byla pozměněna koeficientem, aby společnost nebylo možné podle nich identifikovat.

Data byla čerpána z interních dokladů společnosti a účetních výkazů, které byly ekonomickým oddělením poskytnuty za podmínek jejich pozměnění.

Byl popsán konkrétní postup a zaúčtování jednotlivých položek, konkrétně přípravná fáze, inventarizace majetku (oběžného i dlouhodobého) a závazků, uzávěrkové operace, odpisy, tvorba a účtování rezerv, opravných položek, dohadných položek, časového rozlišení, zásob. Popsáno bylo účtování kurzových rozdílů. V závěrečné části jsem došel k výsledku hospodaření za dané účetní období a byla vyhotovena Rozvaha a Výkaz zisků a ztrát. Z výsledků vyplývá, že společnost XYZ, s.r.o. je povinna zveřejnit Rozvahu, Výkaz zisků a ztrát, cashflow a přehled o změnách vlastního kapitálu.

Lze konstatovat, že jak příprava, tak provedení účetní závěrky je v pořádku, je v souladu se současně platnými předpisy a nebyly zjištěny žádné zásadní nedostatky. Bylo nalezeno několik drobných náležitostí, které byly uvedeny v kapitole Diskuse a bylo doporučeno opravit zároveň s doplněním či zpřesněním prováděcích předpisů.

7 Seznam použitých zdrojů

ATRILL, Peter a Eddie MCLANEY, 2009. *Management Accounting for Decision Makers*. Šesté vydání. Pearson Education Limited. ISBN 978-0-273-72362-2.

BRYCHTA, Ivan, Tereza KRUPOVÁ, Ivana KUCHAROVÁ, Ivana PILAŘOVÁ, Yvetta PŠENKOVÁ a Jiří STROUHAL, 2017. *Účetnictví podnikatelů 2017: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2017*. 14. vydání. Praha: Wolters Kluwer. Meritum (Wolters Kluwer). ISBN 978-80-7552-518-5.

BŘEZINOVÁ, Hana a Pavel ŠTOHL, 2015. *Účetní a daňová specifika společnosti s ručením omezeným 2015: distanční studijní opora*. 3. vydání. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická. ISBN 978-80-87314-69-2.

BŘEZINOVÁ, Hana, 2020. *Rozumíme účetní závěrce podnikatelů*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer. Účetnictví (Wolters Kluwer). ISBN 978-80-7598-913-0.

Česko. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, částka 107, číslo 563
Změny Českých účetních standardů pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Česko. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, částka 117, číslo 586

Česko. Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, částka 119, číslo 593

DIRECTIVE 2013/34/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 26 June 2013 on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings, amending Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC. [cit. 2023-12-30] Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013L0034#d1e864-19-1>

DUŠEK, Jiří, 2018. *Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech: snadno a rychle: snadno a rychle*. Osmé vydání. Praha: Grada. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-0867-1.

CHALUPA, Rostislav, 2012. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2012: úvod do soustavy účetnictví, dlouhodobý majetek mimo finanční majetek, zásoby, cenné papíry, finanční majetek, zúčtovací vztahy, vlastní kapitál, dlouhodobé závazky, úvěry, odložená daň a rezervy, náklady a výnosy, účetní závěrka, účetní a daňová soustava, mezinárodní standardy účetního výkaznictví, mezinárodní účetní standardy*. 10. aktualiz. vyd. Olomouc: Anag. Účetnictví. ISBN 978-80-7263-726-3.

JINDRÁK, Jaroslav, 2023. *Sbírka souvztažností k účtům směrné účtové osnovy se vzorovou účtovou osnovou pro podnikatele s opravami pro rok ...: příručka pro účetní a jiné ekonomické pracovníky*. Praha: ANAG, Andragogos Agency. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-907468-4-8.

KOCH, Jiří, 2021. *Účetní závěrka podnikatelů bez chyb, pokut a penále*. Český Těšín: Poradce. ISBN 978-80-7365-464-1.

Ministerstvo financí, 2024. *Formuláře ke stažení* [online]. [cit. 2024-02-25]. Dostupné z: <https://www.formulare-ke-stazeni.cz/formulare-ministerstvo-financi.html>

MÜLLEROVÁ, Libuše a Michal ŠINDELÁŘ, 2016. *Účetnictví, daně a audit v obchodních korporacích*. Praha: Grada Publishing. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-5806-0.

NOVOTNÝ, Pavel, 2016. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2016*. Desáté vydání. Praha: Grada Publishing. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-5803-9.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. února 2022, sp. zn. 4 Afs 17/2021–35

RYNEŠ, Petr, 2013. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím l 1.1.2013*. 13., aktualiz. vyd. Praha: ANAG. Účetnictví. ISBN 978-80-7263-793-5.

SKÁLOVÁ, Jana, 2016. *Podvojně účetnictví 2016*. Dvacáté druhé vydání. Praha: Grada Publishing. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-271-0031-6.

SPICELAND, David, Thomas WAYNE a Don HERRMANN, 2021. *Financial Accounting*. 6th edition. McGraw Hill. ISBN 978-1260786521.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ, 2021. *Jak číst účetní výkazy: Základy českého účetnictví a výkaznictví*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-4438-9.

Účetnictví, 2022. Svaz účetních. ISBN 0139-5661.

VLČKOVÁ, Miroslava, 2020. *Základní principy a postupy v účetnictví*. Praha: Wolters Kluwer. Účetnictví (Wolters Kluwer). ISBN 978-80-7598-928-4.
Upravit citaci

Vzorový účtový rozvrh po podnikatele 2022, 2022. *Účetníček* [online]. [cit. 2024-02-25]. Dostupné z: <https://www.ucetnicek.cz/clanky/clanek/13>

7.1 Seznam obrázků

Obrázek 1: Uzávěrkové operace	13
Obrázek 2: Účtování vyřazení dlouhodobého majetku	15
Obrázek 3: Účtování tvorby ostatních rezerv	16
Obrázek 4: Účtování tvorby zákonných rezerv	16
Obrázek 5: Účtování opravných položek k dl. majetku	17
Obrázek 6: Účtování opravné položky k finančnímu majetku	18
Obrázek 7: Účtování účetní opravné položky k pohledávkám	18
Obrázek 8: Účtování zákonných opravných položek k pohledávkám	19
Obrázek 9: Účtování aktivních dohadů	21
Obrázek 10: Účtování pasivních dohadů	21
Obrázek 11: Účtování komplexních nákladů	23
Obrázek 12: Účtování příjmů příštích období	23
Obrázek 13: Účtování výdajů příštích období	24
Obrázek 14: Účtování výnosů příštích období	24
Obrázek 15: Účtování materiálu a zboží způsobem B	26
Obrázek 16: Uzavření účetních knih	32

7.2 Seznam tabulek

Tabulka 1: Výpočet daně z příjmu právnických osob	30
Tabulka 2: Kategorizace účetní jednotky	33
Tabulka 3: Rozsah účetní závěrky podle kategorie	34
Tabulka 4: Výpočet odložené daně	49

7.3 Seznam použitých zkratk

MD – Má dáti

D – Dal

CP – cenné papíry

DHM – dlouhodobý hmotný majetek

DNM – dlouhodobý nehmotný majetek

DM – Dlouhodobý majetek

NÚR – Národní účetní rada

ZPS – změněná pracovní schopnost

DPPO – daň z příjmu právnických osob

ÚJ – účetní jednotka

Přílohy

Příloha 1: účtový rozvrh

Příloha 2: rozvaha v plném rozsahu

Příloha 3: výkaz zisku a ztráty – účelové členění

Příloha 4: výkaz zisku a ztráty – druhové členění

Příloha 5: Přehled o peněžních tocích

Příloha 1: účtový rozvrh

Účtová třída 0 – DLOUHODOBÝ MAJETEK

01 – Dlouhodobý nehmotný majetek

012 – Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje

013 – Software

014 – Ostatní ocenitelná práva

015 – Goodwill

016 – Povolenky na emise

017 – Preferenční limity

019 – Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek

02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

021 – Stavby

022 – Hmotné movité věci a jejich soubory

025 – Pěstitelské celky trvalých porostů

026 – Dospělá zvířata a jejich skupiny

027 – Oceňovací rozdíl k nabytému majetku

029 – Jiný dlouhodobý hmotný majetek

03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný

031 – Pozemky

032 – Umělecká díla a sbírky

04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

041 – Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku

042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku

05 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek

051 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek

052 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek

053 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek

06 – Dlouhodobý finanční majetek

061 – Podíly – ovládaná a ovládající osoba

062 – Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem

063 – Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly

064 – Pořízení dlouhodobého finančního majetku

065 – Dluhové cenné papíry držené do splatnosti

066 – Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba

067 – Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv

068 – Ostatní zápůjčky a úvěry

069 – Jiný dlouhodobý finanční majetek

07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku

072 – Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje

073 – Oprávky k softwaru

074 – Oprávky k ocenitelným právům

075 – Oprávky ke goodwillu

079 – Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku

08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

081 – Oprávky ke stavbám

082 – Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům

085 – Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů

086 – Oprávky k dospělým zvířatům a jejich skupinám

089 – Oprávky k jinému dlouhodobému hmotnému majetku

09 – Opravné položky k dlouhodobému majetku

091 – Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku

092 – Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku

093 – Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému nehmotnému majetku

094 – Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému hmotnému majetku

095 – Opravná položka k poskytnutým zálohám na dlouhodobý majetek

096 – Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku

097 – Oceňovací rozdíl k nabytému majetku

098 – Oprávky k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku

Účtová třída 1 – ZÁSObY

11 – Materiál

111 – Pořízení materiálu

112 – Materiál na skladě

119 – Materiál na cestě

12 – Zásoby vlastní činnosti

121 – Nedokončená výroba

122 – Polotovary

123 – Výrobky

124 – Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny

13 – Zboží

131 – Pořízení zboží

132 – Zboží na skladě a v prodejnách

139 – Zboží na cestě

15 – Poskytnuté zálohy na zásoby

151 – Poskytnuté zálohy na materiál

152 – Poskytnuté zálohy na zvířata

153 – Poskytnuté zálohy na zboží

19 – Opravné položky k zásobám

191 – Opravná položka k materiálu

192 – Opravná položka k nedokončené výrobě

193 – Opravná položka k polotovarům

194 – Opravná položka k výrobkům

195 – Opravná položka k mladým a ostatním zvířatům

a jejich skupinám

196 – Opravná položka ke zboží

197 – Opravná položka k zálohám na materiál

198 – Opravná položka k zálohám na zvířata

199 – Opravná položka k zálohám na zboží

Účtová třída 2 – KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK A PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY

21 – Peněžní prostředky v pokladně

211 – Pokladna

213 – Ceniny

22 – Peněžní prostředky na účtech

221 – Bankovní účty

23 – Krátkodobé úvěry

231 – Krátkodobé úvěry

232 – Eskontní úvěry

24 – Krátkodobé finanční výpomoci

241 – Emitované krátkodobé dluhopisy

249 – Ostatní krátkodobé finanční výpomoci

25 – Krátkodobý finanční majetek

251 – Majetkové cenné papíry k obchodování

252 – Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly

253 – Dluhové cenné papíry k obchodování

254 – Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba

255 – Vlastní dluhopisy

256 – Dluhové cenné papíry se splatností do jednoho roku držené do splatnosti

257 – Ostatní cenné papíry

259 – Pořizování krátkodobého finančního majetku

26 – Převody mezi finančními účty

261 – Peníze na cestě

29 – Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

291 – Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku

Účtová třída 3 – ZÚČTOVACÍ VZTAHY

31 – Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)

311 – Odběratelé

313 – Pohledávky za eskontované cenné papíry

314 – Poskytnuté provozní zálohy

315 – Ostatní pohledávky

32 – Závazky (krátkodobé)

321 – Dodavatelé

322 – Směnky k úhradě

324 – Přijaté provozní zálohy

325 – Ostatní závazky

33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

331 – Zaměstnanci

333 – Ostatní závazky vůči zaměstnancům

335 – Pohledávky za zaměstnanci

336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

34 – Zúčtování daní a dotací

341 – Daň z příjmů

342 – Ostatní přímé daně

343 – Daň z přidané hodnoty

345 – Ostatní daně a poplatky

346 – Dotace ze státního rozpočtu

347 – Ostatní dotace

349 – Spojovací účet k DPH

35 – Pohledávky za společníky

351 – Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba

352 – Pohledávky – podstatný vliv

353 – Pohledávky za upsaný základní kapitál

354 – Pohledávky za společníky při úhradě ztráty

355 – Ostatní pohledávky za společníky obchodní korporace

358 – Pohledávky za společníky sdruženými ve společnosti

36 – Závazky ke společníkům

361 – Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba

362 – Závazky – podstatný vliv

364 – Závazky ke společníkům při rozdělování zisku

365 – Ostatní závazky ke společníkům obchodní korporace

366 – Závazky ke společníkům a členům družstva ze závislé činnosti

367 – Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů

368 – Závazky ke společníkům sdruženým ve společnosti

37 – Jiné pohledávky a závazky

371 – Pohledávky z prodeje závodu

372 – Závazky z koupě závodu

373 – Pohledávky a závazky z pevných termínových operací

374 – Pohledávky z nájmu a pachtu

375 – Pohledávky z emitovaných dluhopisů

376 – Nakoupené opce

377 – Prodané opce

378 – Jiné pohledávky

379 – Jiné závazky

38 – Přejícné účty aktiv a pasiv

381 – Náklady příštích období

382 – Komplexní náklady příštích období

383 – Výdaje příštích období

384 – Výnosy příštích období

385 – Příjmy příštích období

388 – Dohadné účty aktivní

389 – Dohadné účty pasivní

**39 – Opravná položka k zúčtovacím vztahům
a vnitřní zúčtování**

391 – Opravná položka k pohledávkám

395 – Vnitřní zúčtování

398 – Spojovací účet při společnosti (sdružení)

Účtová třída 4 – KAPITÁLOVÉ ÚČTY A DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY

41 – Základní kapitál a kapitálové fondy

411 – Základní kapitál

412 – Ážio

413 – Ostatní kapitálové fondy

414 – Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků

416 – Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací

417 – Rozdíly z přeměn obchodních korporací

418 – Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací

419 – Změny základního kapitálu

42 – Fondy ze zisku a převedené výsledky

hospodaření

421 – Rezervní fond

422 – Nedělitelný fond

423 – Statutární fondy

424 – Ostatní fondy ze zisku

426 – Jiný výsledek hospodaření minulých let

428 – Nerozdělený zisk minulých let

429 – Neuhrazená ztráta minulých let

43 – Výsledek hospodaření

431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení

432 – Zálohy na podíly na zisku

45 – Rezervy

451 – Rezervy podle zvláštních právních předpisů

453 – Rezerva na daň z příjmů

459 – Ostatní rezervy

46 – Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím

461 – Dlouhodobé úvěry

47 – Dlouhodobé závazky

471 – Dlouhodobé závazky – ovládaná nebo ovládající osoba

472 – Dlouhodobé závazky – podstatný vliv

473 – Emitované dluhopisy

474 – Závazky z nájmu a pachtu

475 – Dlouhodobé přijaté zálohy

478 – Dlouhodobé směnky k úhradě

479 – Jiné dlouhodobé závazky

48 – Odložený daňový závazek a pohledávka

481 – Odložený daňový závazek a pohledávka

49 – Individuální podnikatel

491 – Účet individuálního podnikatele

Účtová třída 5 – NÁKLADY

50 – Spotřebované nákupy

501 – Spotřeba materiálu

502 – Spotřeba energie

503 – Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek

504 – Prodané zboží

51 – Služby

511 – Opravy a udržování

512 – Cestovné

513 – Náklady na reprezentaci

518 – Ostatní služby

52 – Osobní náklady

521 – Mzdové náklady

522 – Příjmy společníků obchodní korporace ze závislé činnosti

523 – Odměny členům orgánů obchodní korporace

524 – Zákonné sociální a zdravotní pojištění

525 – Ostatní sociální pojištění

526 – Zdravotní a sociální pojištění individuálního podnikatele

527 – Zákonné sociální náklady

528 – Ostatní sociální náklady

53 – Daně a poplatky

531 – Daň silniční

532 – Daň z nemovitých věcí

538 – Ostatní daně a poplatky

54 – Jiné provozní náklady

541 – Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

542 – Prodaný materiál

543 – Dary

544 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení

545 – Ostatní pokuty a penále

546 – Odpis pohledávky

547 – Mimořádné provozní náklady

548 – Ostatní provozní náklady

549 – Manka a škody z provozní činnosti

55 – Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti

551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

552 – Tvorba a zúčtování zákonných rezerv podle zvláštních právních předpisů

554 – Tvorba a zúčtování ostatních rezerv

555 – Tvorba a zúčtování komplexních nákladů příštích období

557 – Zúčtování oprávek k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku

558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti

559 – Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní činnosti

56 – Finanční náklady

561 – Prodané cenné papíry a podíly

562 – Úroky

563 – Kursové ztráty

564 – Náklady z přecenění cenných papírů

565 – Náklady z finančního majetku

566 – Náklady z derivátových operací

567 – Mimořádné finanční náklady

568 – Ostatní finanční náklady

569 – Manka a škody na finančním majetku

57 – Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti

574 – Tvorba a zúčtování finančních rezerv

579 – Tvorba a zúčtování opravných položek ve finanční činnosti

58 – Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace

581 – Změna stavu nedokončené výroby

582 – Změna stavu polotovarů

583 – Změna stavu výrobků

584 – Změna stavu mladých a ostatních zvířat

585 – Aktivace materiálu a zboží

586 – Aktivace vnitropodnikových služeb

587 – Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku

588 – Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

59 – Daň z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů

591 – Daň z příjmů splatná

592 – Daň z příjmů odložená

593 – Tvorba a zúčtování rezervy na daň z příjmů

595 – Dodatečné odvody daně z příjmů

596 – Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům v.o.s. a komplementářům k.s.

597 – Převod provozních nákladů

598 – Převod finančních nákladů

599 – Náklady hospodářských středisek

Účtová třída 6 – VÝNOSY

60 – Tržby za vlastní výkony a zboží

601 – Tržby za vlastní výrobky

602 – Tržby z prodeje služeb

604 – Tržby za zboží

64 – Jiné provozní výnosy

641 – Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

642 – Tržby z prodeje materiálu

644 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení

- 646 – Výnosy z odepsaných pohledávek
- 647 – Mimořádné provozní výnosy
- 648 – Ostatní provozní výnosy
- 66 – Finanční výnosy**
- 661 – Tržby z prodeje cenných papírů a podílů
- 662 – Úroky
- 663 – Kursové zisky
- 664 – Výnosy z přecenění cenných papírů
- 665 – Výnosy z finančního majetku
- 666 – Výnosy z derivátových operací
- 667 – Mimořádné finanční výnosy
- 668 – Ostatní finanční výnosy
- 69 – Převodové účty**
- 697 – Převod provozních výnosů
- 698 – Převod finančních výnosů
- 699 – Výnosy hospodářských středisek

Účtová třída 7 – ZÁVĚRKOVÉ A PODROZVAHOVÉ ÚČTY

- 70 – Účty rozvahné**
- 701 – Počáteční účet rozvahný
- 702 – Konečný účet rozvahný
- 71 – Účet zisků a ztrát**
- 710 – Účet zisků a ztrát
- 75 až 79 – Podrozvahové účty**

Zdroj: (Vzorový účtový rozvrh po podnikatele 2022, 2022)

Příloha 2: rozvaha v plném rozsahu

Zpracováno v souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů	ROZVAHA (BILANCE) ke dni dd.mm.rrrr (v celých tisících Kč) IČ	Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky Sídlo, bydliště nebo místo podnikání účetní jednotky

označ	AKTIVA	řad	Běžné účetní období			Min.úč. období
			Brutto	Korekce	Netto	Netto
a	b	c	1	2	3	4
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 37 + 74)	001	0	0	0	0
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002			0	
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 14 + 27)	003	0	0	0	0
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 + 06 + 09 + 010 + 011)	004	0	0	0	0
B. I. 1	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	005			0	
B. I. 2	Ocenitelná práva	006	0	0	0	0
	<i>B.I.2.1. Software</i>	007			0	
	<i>B.I.2.2. Ostatní ocenitelná práva</i>	008			0	
B. I. 3	Goodwill	009			0	
B. I. 4	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	010			0	
B. I. 5	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011	0	0	0	0
	<i>B.I.5.1. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek</i>	012				
	<i>B.I.5.2. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek</i>	013			0	
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 15 + 18 + 19 + 20 + 24)	014	0	0	0	0
B. II. 1	Pozemky a stavby	015	0	0	0	0
	<i>B.II.1.1. Pozemky</i>	016			0	
	<i>B.II.1.2. Stavby</i>	017				

	2	Hmotné movité věci a soubory movitých věcí	018			0	
	3	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	019				
	4	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	020	0	0	0	0
		<i>B.II.4.1. Pěstifelské celky trvalých porostů</i>	021			0	
		<i>B.II.4.2. Dospělá zvířata a jejich skupiny</i>	022			0	
		<i>B.II.4.3. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek</i>	023			0	
	5	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	024	0	0	0	0
		<i>B.II.5.1. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek</i>	025				
		<i>B.II.5.2. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek</i>	026			0	
B.	III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 28 až 34)	027	0	0	0	0
B.	III.	1 Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	028			0	
		2 Zápůjčka a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoby	029			0	
		3 Podíly - podstatný vliv	030			0	
		4 Zápůjčka a úvěry - podstatný vliv	031			0	
		5 Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	032			0	
		6 Zápůjčky a úvěry - ostatní	033			0	
		7 Ostatní dlouhodobý finanční majetek	034	0	0	0	0
		<i>B.III.7.1. Jiný dlouhodobý finanční majetek</i>	035				
		<i>B.III.7.2. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek</i>	036			0	
C.		Oběžná aktiva (ř. 38 + 46 + 68 + 71)	037	0	0	0	0
C.	I.	Zásoby (ř. 39 + 40 + 41 + 44 + 45)	038	0	0	0	0
C.	I.	1 Materiál	039				
		2 Nedokončená výroba a polotovary	040				
		3 Výrobky a zboží	041	0	0	0	0
		<i>C.I.3.1. Výrobky</i>	042				
		<i>C.I.3.2. Zboží</i>	043				
		4 Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	044				
		5 Poskytnuté zálohy na zásoby	045				
C.	II.	Pohledávky (ř. 47 + 57)	046	0	0	0	0
C.	II.	1 Dlouhodobé pohledávky	047	0	0	0	0

		C.II.1.1. Pohledávky z obchodních vztahů	048				
		C.II.1.2. Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	049				
		C.II.1.3. Pohledávky - podstatný vliv	050				
		C.II.1.4. Odložená daňová pohledávka	051				
		C.II.1.5. Pohledávky - ostatní	052	0	0	0	0
		C.II.1.5.1. Pohledávky za společníky	053				
		C.II.1.5.2. Dlouhodobé poskytnuté zálohy	054				
		C.II.1.5.3. Dohadné účty aktivní	055				
		C.II.1.5.4. Jiné pohledávky	056				
	2	Krátkodobé pohledávky	057	0	0	0	0
		C.II.2.1. Pohledávky z obchodních vztahů	058				
		C.II.2.2. Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	059				
		C.II.2.3. Pohledávky - podstatný vliv	060				
		C.II.2.4. Pohledávky - ostatní	061	0	0	0	0
		C.II.2.4.1. Pohledávky za společníky	062				
		C.II.2.4.2. Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	063				
		C.II.2.4.3. Stát - daňové pohledávky	064				
		C.II.2.4.4. Krátkodobé poskytnuté zálohy	065				
		C.II.2.4.5. Dohadné účty aktivní	066				
		C.II.2.4.6. Jiné pohledávky	067				
C.	III.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 69 až 70)	068	0	0	0	0
C.	III.	1 Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	069				
		2 Ostatní krátkodobý finanční majetek	070				
C.	IV.	Peněžní prostředky (ř. 72 až 73)	071	0	0	0	0
C.	IV.	1 Peněžní prostředky v pokladně	072				
		2 Peněžní prostředky na účtech	073				
D.	I.	Časové rozlišení (ř. 75 až 77)	074	0	0	0	0
D.	I.	1 Náklady příštích období	075				
		2 Komplexní náklady příštích období	076				
		3 Příjmy příštích období	077				

označ	PASIVA	řád	Běžné úč. období	Min.úč. období
a	b	c	5	6
	PASIVA CELKEM (ř. 79 + 101 + 141)	07 8	0	0
A.	Vlastní kapitál (ř. 80 + 84 + 92 + 95 + 99 + 100)	07 9	0	0
A. I.	Základní kapitál (ř. 81 až 83)	08 0	0	0
1	Základní kapitál	08 1		
2	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	08 2		
3	Změny základního kapitálu	08 3		
A. II.	Ážio (ř. 85 až 86)	08 4	0	0
A. II. 1	Ážio	08 5		
2	Kapitálové fondy	08 6	0	0
	A.II.2.1.Ostatní kapitálové fondy	08 7		
	A.II.2.2. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	08 8		
	A.II.2.3. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací	08 9		
	A.II.2.4. Rozdíly z přeměn obchodních korporací	09 0		
	A.II.2.5.Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací	09 1		
A. III.	Fondy ze zisku (ř. 93 + 94)	09 2	0	0
A. III. 1	Ostatní rezervní fondy	09 3		
2	Statutární a ostatní fondy	09 4		
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 96 + 98)	09 5	0	0
A. IV. 1	Nerozdělený zisk minulých let	09 6		
2	Neuhrazená ztráta minulých let	09 7		
3	Jiný výsledek hospodaření minulých let	09 8		
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-) (ř. 01 - (+ 80 + 84 + 92 + 95 + 100 + 101 + 141))	09 9	0	0
A. VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku	10 0		
B. C.	Cizí zdroje (ř. 102 + 107)	10 1	0	0
B. I.	Rezervy (ř. 103 až 106)	10 2	0	0
B. I. 1	Rezerva na důchody a podobné závazky	10 3		

	2	Rezerva na daň z příjmů	10 4		
	3	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	10 5		
	4	Ostatní rezervy	10 6		
C		Závazky (ř. 108 + 123)	10 7	0	0
C	I.	Dlouhodobé závazky (ř. 109 + 112 + 113 + 114 + 115 + 116 + 117 + 118 + 119)	10 8	0	0
C	I.	1 Vydané dluhopisy	10 9	0	0
		C.I.1.1. Vyměnitelné dluhopisy	11 0		
		C.I.1.2. Ostatní dluhopisy	11 1		
	2	Závazky k úvěrovým institucím	11 2		
	3	Dlouhodobé přijaté zálohy	11 3		
	4	Závazky z obchodních vztahů	11 4		
	5	Dlouhodobé směnky k úhradě	11 5		
	6	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	11 6		
	7	Závazky - podstatný vliv	11 7		
	8	Odložený daňový závazek	11 8		
	9	Závazky - ostatní	11 9	0	0
		C.I.9.1. Závazky ke společníkům	12 0		
		C.I.9.2. Dohadné účty pasivní	12 1		
		C.I.9.3. Jiné závazky	12 2		
C	II.	Krátkodobé závazky (ř. 124 + 127 + 128 + 129 + 130 + 131 + 132 + 133)	12 3	0	0
C	II.	1 Vydané dluhopisy	12 4	0	0
		C.II.1.1. Vyměnitelné dluhopisy	12 5		
		C.II.1.2. Ostatní dluhopisy	12 6		
	2	Závazky k úvěrovým institucím	12 7		
	3	Krátkodobé přijaté zálohy	12 8		
	4	Závazky z obchodních vztahů	12 9		
	5	Krátkodobé směnky k úhradě	13 0		
	6	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	13 1		

	7	Závazky - podstatný vliv	13 2		
	8	Závazky ostatní	13 3	0	0
		<i>C.II.8.1. Závazky ke společníkům</i>	13 4		
		<i>C.II.8.2. Krátkodobé finanční výpomoci</i>	13 5		
		<i>C.II.8.3. Závazky k zaměstnancům</i>	13 6		
		<i>C.II.8.4. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění</i>	13 7		
		<i>C.II.8.5. Stát - daňové závazky a dotace</i>	13 8		
		<i>C.II.8.6. Dohadné účty pasivní</i>	13 9		
		<i>C.II.8.7. Jiné závazky</i>	14 0		
D	I.	Časové rozlišení (ř. 142 + 143)	14 1	0	0
D	I.	1 Výdaje příštích období	14 2		
	2	Výnosy příštích období	14 3		
Právní forma účetní jednotky :					
Předmět podnikání nebo jiné činnosti :					
Okamžik sestavení	Podpisový záznam osoby odpovědné za sestavení účetní závěrky		Podpisový záznam statutárního orgánu nebo fyzické osoby, která je účetní jednotkou		

Zdroj: (Vzorový účtový rozvrh po podnikatele 2022, 2022)

Příloha 3: výkaz zisku a ztráty – účelové členění

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY		Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky		
Zpracováno v souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů		ke dni 31. prosince XXXX (v celých tisících Kč)		
IČ		Sídlo, bydliště nebo místo podnikání účetní jednotky		
Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu - účelové členění				
Označení	TEXT	Číslo	Skutečnost v účetním období	
a	b	řádku c	sledovan ém 1	minu lém 2
I.	Tržby z prodeje výrobků, zboží a služeb	01		
A.	Náklady prodeje (včetně úprav hodnot)	02		
*	Hrubý zisk nebo ztráta (ř. 01 - 02)	03	0	0
B.	Odbytové náklady (včetně úprav hodnot)	04		
C.	Správní náklady (včetně úprav hodnot)	05		
II.	Ostatní provozní výnosy	06		
D.	Ostatní provozní náklady	07		
*	Provozní výsledek hospodaření (ř. 03 - 04 - 05 + 06 - 07)	08	0	0
II I.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podíly (ř. 10 + 11)	09	0	0
II 1 I.	Výnosy z podílů - ovládaná nebo ovládající osoba	10		
II 2 I.	Ostatní výnosy z podílů	11		
E.	Náklady vynaložené na prodané podíly	12		
I V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku - ovládaná nebo ovládající osoba (ř. 14 + 15)	13	0	0
I V 1.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku - ovládaná nebo ovládající osoba	14		
I V 2.	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	15		
F.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	16		
V.	Výnosové úroky a podobné výnosy (ř. 18 + 19)	17	0	0

V 1	Výnosové úroky a podobné výnosy - ovládaná nebo ovládající osoba	18		
V 2	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	19		
G	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	20		
H	Nákladové úroky a podobné náklady (ř. 22 +23)	21	0	0
H 1	Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládající osoba	22		
H 2	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	23		
VI.	Ostatní finanční výnosy	24		
I.	Ostatní finanční náklady	25		
*	Finanční výsledek hospodaření (ř. 09 - 12 + 13 - 16 + 17 - 20 - 21 + 24 - 25)	26	0	0
*	Výsledek hospodaření před zdaněním (ř. 08 + 26)	27	0	0
J	Daň z příjmů	28	0	0
J 1	Daň z příjmů splatná	29		
J 2	Daň z příjmů odložená	30		
*	Výsledek hospodaření po zdanění (ř. 27 - 28)	31	0	0
K	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	32		
*	Výsledek hospodaření za účetní období (ř. 31 - 32)	33	0	0
*	Čistý obrat za účetní období = I. + II. + III. + IV. + V. + VI.	34	0	0
Okamžik sestavení		Podpisový záznam osoby odpovědné za sestavení účetní závěrky	Podpisový záznam statutárního orgánu nebo fyzické osoby, která je účetní jednotkou	

Zdroj: (Ministerstvo financí, 2024)

Příloha 4: výkaz zisku a ztráty – druhové členění

Označení		TEXT	Číslo řádku	Skutečnost v účetním období	
				sledováním	minulým
a	b		c	1	2
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb		01		
II.	Tržby za prodej zboží		02		
A	Výkonová spotřeba (ř. 04 + 05 + 06)		03	0	0
A	1	Náklady vynaložené na prodané zboží	04		
A	2	Spotřeba materiálu a energie	05		
A	3	Služby	06		
B	Změna stavu zásob vlastní činnosti		07		
C	Aktivace		08		
D	Osobní náklady (ř. 10 + 11)		09	0	0
D	1	Mzdové náklady	10		
D	2	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	11	0	0
D		2.1. Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12		
D		2.2. Ostatní náklady	13		
E	Úpravy hodnot v provozní oblasti (ř. 15 + 18 + 19)		14	0	0
E	1	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	15		
E		1.1. Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - trvalé	16		
E		1.2. Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - dočasné	17		

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

**ke dni 31. prosince
XXX**

(v celých tisících Kč)

IČ

Obchodní firma
nebo jiný název
účetní jednotky

Sídlo, bydliště
nebo místo
podnikání účetní
jednotky

Zpracováno v souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů

Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu – druhové členění

E	2	Úpravy hodnot zásob	18		
E	3	Úpravy hodnot pohledávek	19		
II		Ostatní provozní výnosy (ř. 21 + 22 + 23)	20	0	0
II	1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	21		
II	2	Tržby z prodeje materiálu	22		
II	3	Jiné provozní výnosy	23		
F		Ostatní provozní náklady (ř. 25 až 29)	24	0	0
F	1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	25		
F	2	Zůstatková cena prodaného materiálu	26		
F	3	Daně a poplatky	27		
F	4	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	28		
F	5	Jiné provozní náklady	29		
*		Provozní výsledek hospodaření (ř. 01 + 02 - 03 - 07 - 08 - 09 - 14 + 20 - 24)	30	0	0
I	V	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podíly (ř. 32 +33)	31	0	0
I	V	1 Výnosy z podílů - ovládaná nebo ovládající osoba	32		
I	V	2 Ostatní výnosy z podílů	33		
G		Náklady vynaložené na prodané podíly	34		
V		Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku (ř. 36 +37)	35	0	0
V	1	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36		
V	2	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	37		
H		Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	38		
V	I	Výnosové úroky a podobné výnosy (ř. 41 + 42)	39	0	0
V	I	1 Výnosové úroky a podobné výnosy - ovládaná nebo ovládající osoba	40		
V	I	2 Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	41		
I.		Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	42		
J		Nákladové úroky a podobné náklady (ř. 45 +46)	43	0	0
J	1	Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládající osoba	44		
J	2	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	45		
VII.		Ostatní finanční výnosy	46		

K	Ostatní finanční náklady	47		
*	Finanční výsledek hospodaření (ř. 31 - 34 + 35 - 38 + 39 - 42 - 43 + 46 - 47)	48	0	0
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (ř. 30 + 48)	49	0	0
L	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 51 + 52)	50	0	0
L	1 Daň z příjmů splatná	51		
L	2 Daň z příjmů odložená	52		
**	Výsledek hospodaření po zdanění (ř. 59 - 50)	53	0	0
M	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	54		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (ř. 53 - 54)	55	0	0
*	Čistý obrat za účetní období = I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.	56	0	0
Okamžik sestavení	Podpisový záznam osoby odpovědné za sestavení účetní závěrky	Podpisový záznam statutárního orgánu nebo fyzické osoby, která je účetní jednotkou		

Zdroj: (Ministerstvo financí, 2024)

Příloha 5: Přehled o peněžních tocích

Označení		TEXT	Skutečnost v účetním období	
			běžném	minulém
P		Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období	0	0
Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti (provozní činnost)				
Z	.	Účetní zisk nebo ztráta před zdaněním	0	0
A	. 1	Úpravy o nepeněžní operace	0	0
A	. 1 1	Odpisy stálých aktiv a umořování opravné položky k nabytému majetku	0	0
A	. 1 2	Změna stavu opravných položek, rezerv	0	0
A	. 1 3	Zisk z prodeje stálých aktiv	0	0
A	. 1 4	Výnosy z podílů na zisku	0	0
A	. 1 5	Vyúčtované nákladové úroky s výjimkou úroků zahrnovaných do ocenění dlouhodobého majetku a vyúčtované výnosové úroky	0	0
A	. 1 6	Případné úpravy o ostatní nepeněžní operace	0	0
A	*	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a změnami pracovního kapitálu	0	0
A	. 2	Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu	0	0
A	. 2 1	Změna stavu pohledávek z provozní činnosti, přechodných účtů aktiv	0	0
A	. 2 2	Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti, přechodných účtů pasiv	0	0
A	. 2 3	Změna stavu zásob	0	0
A	. 2 4	Změna stavu krátkodobého finančního majetku nespádajícího do peněžních prostř. a ekvivalentů	0	0
A	**	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním	0	0
A	. 3	Vyplacené úroky s výjimkou úroků zahrnovaných do ocenění dlouhodobého majetku	0	0
A	. 4	Přijaté úroky	0	0
A	. 5	Zaplacená daň z příjmů a doměrky daně za minulá období	0	0

A	6	Přijaté podíly na zisku	0	0
A	**	Čistý peněžní tok z provozní činnosti	0	0
Peněžní toky z investiční činnosti				
B	1	Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	0	0
B	2	Příjmy z prodeje stálých aktiv	0	0
B	3	Zápůjčky a úvěry spřízněným osobám	0	0
B	**	Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	0	0
Peněžní toky z finančních činností				
C	1	Dopady změn dlouhodobých, resp. krátkodobých závazků	0	0
C	2	Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky a ekvivalenty	0	0
C	2 1	Zvýšení peněžních prostředků z důvodů zvýšení základního kapitálu, ažia a fondů ze zisku.	0	0
C	2 2	Vyplacení podílů na vlastním jmění společníkům	0	0
C	2 3	Další vklady peněžních prostředků společníků a akcionářů	0	0
C	2 4	Úhrada ztráty společníky	0	0
C	2 5	Přímé platby na vrub fondů	0	0
C	2 6	Vyplacené podíly na zisku včetně zaplacené daně	0	0
C	***	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	0	0
F		Čisté zvýšení resp. snížení peněžních prostředků	0	0
R		Stav peněžních prostředků a pen. ekvivalentů na konci účetního období	0	0
1				

Zdroj: (Ministerstvo financí, 2024)